

Verslag

over het Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

Verslag

over het Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIER

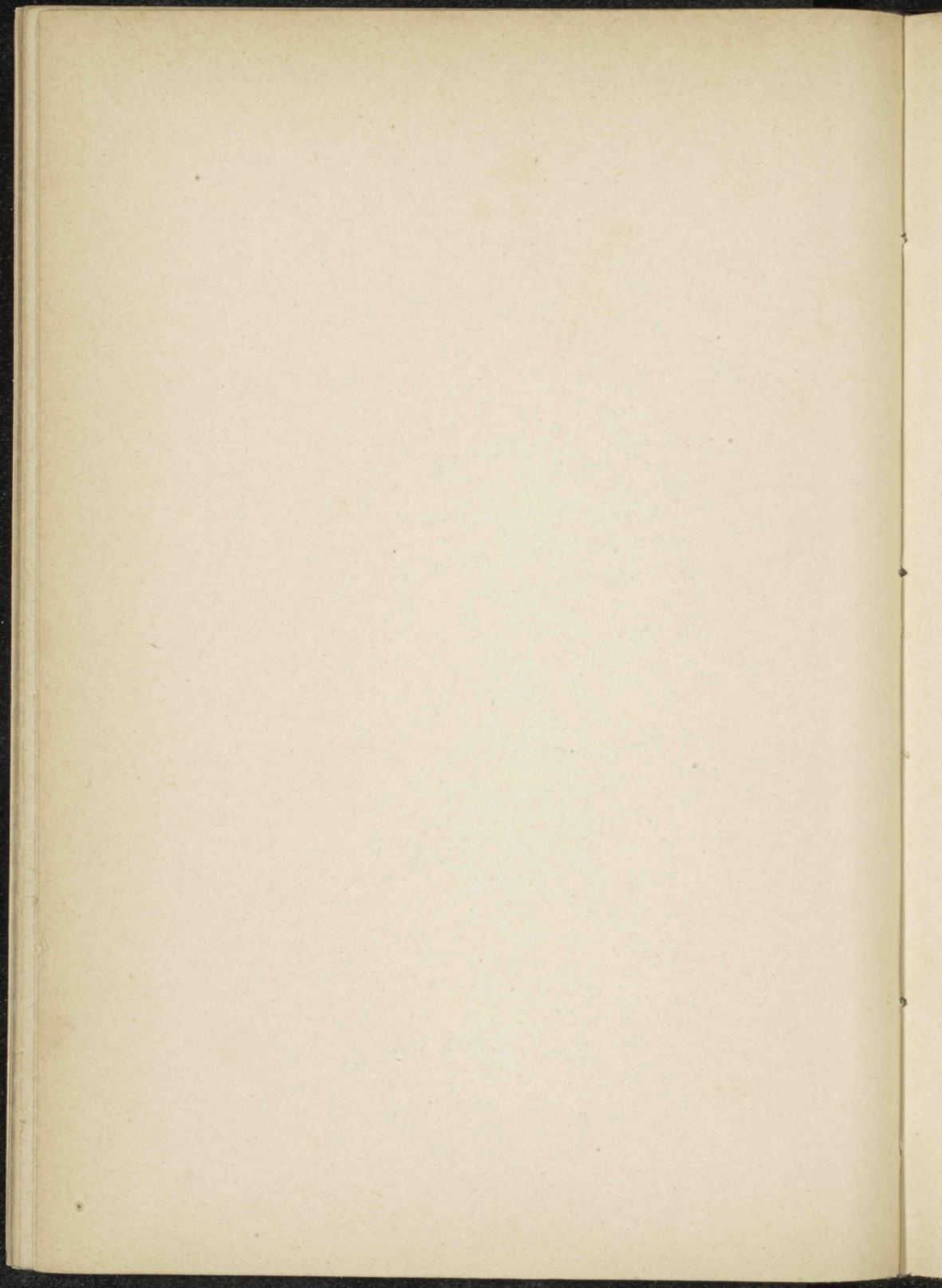
over het Dienstjaar 1896-1897

voorgedragen door het College van Burgemeester en Schepenen
in uitvoering van art. 70 der Gemeentewet.

LIER

JOSEPH VAN IN & Cie, DRUKKERS-UITGEVERS
Groote Merkt, 39.

MIJNHEEREN,

Ingevolge de voorschriften van art. 70 der Gemeentewet, hebben wij de eer den Raad het *Verslag over het Bestuur en den Toestand der Zaken van de Stad LIER, over het Dienstjaar 1896-1897*, vóór te leggen.

VERSLAG

over het Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

STAD LIEER

TITEL I.

Bevolking.

EERSTE AFDEELING.

Staat der Bevolking.

De gewone opneming der bevolking beliep op 31 December 1896 volgens de registers, als volgt :

	Mann. Geslacht	Vrouw. Geslacht	Totaal
	10600	11011	21611
Op 31 December 1895 bedroeg zij	10447	10831	21278
Vershil in meer	153	180	333

Drie paren vierden in den loop des jaars hunne gulden bruiloft. Het stedelijk bestuur is telkens met eene toelage tusschengekomen.

De Koning heeft zich gewaardigd de peterschap te aanvaarden van den zevenden van nog in leven en elkander opvolgende zonen eens ingezetenen van ons grondgebied. De heer MAST, schepene van den burgerlijken stand, heeft Z. M. bij den doop vertegenwoordigd.

TWEDE AFDEELING.

Beweging van den Burgerlijken Stand.

Geboorten, Overlijdens, Huwelijken, Echtscheidingen, Kindaannemingen, Wettigingen van 1895 - 1896.

JAREN	Aantal der GEBOORTEN				Aantal der OVERLIJDENS ¹		Aantal der DODGEBORENEN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				TOTAAL		Aantal der HUWELIJKEN		Aantal der ECHTSCHIEDINGEN		Aantal der KINDAANNEMINGEN		Aantal der WETTIGINGEN	
	Wettige		Onwettige		Mannelijke	Vrouwelijke	Wettige	Onwettige	Mannelijke	Vrouwelijke	TOTAAL									
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke																
1895	360	358	28	33	215	188	6	11	1	»	403	18	170	»	»	»	»	»	56	82
1896	348	370	44	45	179	210	10	13	2	»	389	25	173	»	»	»	1	»	»	»
Meerder	»	12	16	12	»	22	4	2	6	»	»	7	3	»	»	»	1	»	26	»
Minder	12	»	»	»	36	»	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	»	»	»	»

¹ In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodakten op de registers van den Burgerl. Stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van 't Burg. Wetb. — Dit getal belooft tot 16.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Staat van overlijden volgens ouderdom.

Van 0 dag tot 1 voltallige dag	»
» 1 tot 2 voltallige dagen	1
» 2 » 3 » »	»
» 3 » 4 » »	1
» 4 » 5 » »	1
» 5 » 10 » »	6
» 10 » 15 » »	9
» 15 » 20 » »	4
» 20 » 25 » »	6
» 25 dagen tot 1 voltallige maand	1
» 1 tot 2 voltallige maanden	11
» 2 » 3 » »	7
» 3 » 6 » »	24
» 6 maanden tot 1 voltallig jaar	29
» 1 tot 2 voltallige jaren	32
» 2 » 3 » »	12
» 3 » 4 » »	5
» 4 » 5 » »	2
» 5 » 6 » »	2
» 6 » 7 » »	2
» 7 » 8 » »	1
» 8 » 9 » »	»
» 9 » 10 » »	3
» 10 » 11 » »	1
» 11 » 12 » »	»
» 12 » 13 » »	3
» 13 » 14 » »	2
» 14 » 15 » »	»
» 15 » 16 » »	4
» 16 » 17 » »	»
» 17 » 18 » »	2
» 18 » 19 » »	1
» 19 » 20 » »	4
» 20 » 21 » »	4
» 21 » 22 » »	»
» 22 » 23 » »	1
» 23 » 24 » »	2
» 24 » 25 » »	»
» 25 » 26 » »	»

								Overdracht	183
Van	30	tot	35	voltallige	jaren	.	.	.	19
»	35	»	40	»	»	.	.	.	6
»	40	»	45	»	»	.	.	.	11
»	45	»	50	»	»	.	.	.	9
»	50	»	55	»	»	.	.	.	11
»	55	»	60	»	»	.	.	.	13
»	60	»	65	»	»	.	.	.	17
»	65	»	70	»	»	.	.	.	30
»	70	»	75	»	»	.	.	.	34
»	75	»	80	»	»	.	.	.	21
»	80	»	85	»	»	.	.	.	20
»	85	»	90	»	»	.	.	.	9
»	90	»	95	»	»	.	.	.	5
»	95	»	100	»	»	.	.	.	1
»	100	»	meer	voltallige	jaren	.	.	.	0
Totaal									389

Ziekten aan dewelke de personen in 1896 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke, aanstekingsstoffige en verpestende ziekten.	{	Pokken .	.	.	.	.	.	.	»
		Mazelen .	.	.	.	.	.	.	»
		Schaarlakenkoorts .	.	.	.	.	.	.	»
		Kwade keel of kroep.	.	.	.	.	.	.	9
		Kinkhoest .	.	.	.	.	.	.	9
		Typhuskoorts .	.	.	.	.	.	.	9
Inheemsche ziekten.	{	Kinderbedziekten .	.	.	.	.	.	.	3
		Uittering en slepende borstziekten .	.	.	.	.	.	.	42
		Longontsteking, idem der luchtpijptakken, zijdesteek en hevig ontsteking der ademkanalen .	.	.	.	.	.	.	111
		Darmontsteking en buikloop.	.	.	.	.	.	.	49
		Polderkoorts .	.	.	.	.	.	.	0
Bijzondere ziekten.	{	Cholera .	.	.	.	.	.	.	»
		Vuurwapens .	.	.	.	.	.	.	»
		Verdrinking .	.	.	.	.	.	.	»
		Geweldige sterfgevallen .	.	.	.	.	.	.	6
Verschillende ziekten niet begrepen onder de vermelde .									151
Totaal									389

Van dit getal zijn 375 personen overleden na geneeskundige hulp, en 14 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten; 309 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 80 in Gods- en Gasthuizen

of andere openbare gestichten; 4 personen zijn door geweldigen dood omgekomen.

66 huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

§ 2. Inburgering.

Drie ingezetenen bekwamen hunne inburgering.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Verandering van woning.

A. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben, komende :

Uit andere gemeenten van het koninkrijk		Uit den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
265	253	11	13	276	266	542

B. Personen die de gemeente verlaten hebben, om zich te vestigen :

In andere gemeenten van het koninkrijk		In den vreemde		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
312	218	16	16	328	297	625

§ 2. Registers der bevolking.

De voorschriften van het Staatsbestuur nopens het houden der bevolkingregisters worden stipt in acht genomen.

TITEL II.

Gemeentebestuur.

EERSTE AFDEELING.

Gemeenteraad.

Den 2 September 1897 was het de vijf en twintigste verjaring der inbedieningtredding van acht leden, van het gemeentebestuur, die sedert onafgebroken hun ambt vervullen, te weten, van de Heeren :

VAN CAUWENBERGH,	als BURGEMEESTER,	
DE STRYCKER,	als SCHEPEN,	
MAST,	als SCHEPEN,	
VAN OCKELYEN,	als RAADSLID en, sedert 1895, als SCHEPEN,	
SCHOETERS,		} als RAADSLEDEN.
CURSTERS,		
VAN IN,		
DE HERT,		

De bevolking van Lier heeft deze zeldzame gebeurtenis willen herdenken, door de inrichting, uit eigen beweging, van luisterrijke feesten, die geheel door vrijwillige bijdragen gedekt zijn geworden.

Alhoewel het omstandig verslag dezer plechtigheden in druk is verschenen, kunnen wij niet nalaten er eenige bijzonderheden van op te nemen.

Den vooravond der plechtigheid werden den Heeren Jubilarissen, namens de *Katholieke Vereeniging*, met hare gelukwensen, herinneringsmedaliën aangeboden.

Op den dag der jubelviering, 's morgens, algemeene brooduitdeeling, vanwege de Heeren Jubilarissen, aan al de onvermogenende huisgezinnen der stad.

Om 10 ure, plechtige dankmis in kerk van Sint-Gommarus, waaronder eene toepasselijke aanspraak van den Z. E. Deken, en gevolgd van het *Te Deum*.

Optocht van een zestigtal maatschappijen voorbij het stadshuis, waar de Heeren Jubilarissen, met de Heeren Senators en Volksvertegenwoordigers van het arrondissement, de provinciale afgevaardigden, den stedelijken Raad en de Besturen der stedelijke inrichtingen, plaats hadden genomen.

Daarna ontvangst der overheden.

In den namiddag, feestmaal den Heeren Jubilarissen en uitgenoodigden door de Katholieke gemeenteraadsleden aangeboden.

De lichtstoet, de algemeene verlichting en het vuurwerk, zijn uit hoofde van het ongunstige weder tot Woensdag 8 en Maandag 13 September moeten verschoven worden.

Het College, zoo in zijnen naam als in dien der Jubilarissen, hernieuwt hier aan de bevolking zijnen dank voor den luister, dien zij aan het jubelfeest heeft bijgezet en voor de algemeenheid en de oprechtheid harer deelneming.

Zittingen van den Raad.

Sedert 1 October 1896 hield de gemeenteraad 14 zittingen waarin de volgende punten werden behandeld :

Zitting van 5 October 1896.

1. Verslag over den toestand der stadszaken 1895-1896.
2. Stadsbegrooting voor 1897.

3. Nazicht der stadskas. — Derde kwartaal 1896.
4. Gezondheidswerken aan den Antwerpschen steenweg en aan de IJzerenweglei.
5. School op Lachenen. — Plan en voorwaarden.
6. Stoomtram van Lier op Putte.
7. Verandering der vestingen in wandelingen. Afstand van grond.
8. Verhuring der oude gendarmerie.
9. Liefdadigheidsbesturen. — Rekeningen van 1895.
10. Idem. — Grasverkoopingen van 1896.
11. Idem. — Verdeeling van het gemeentefonds.
12. Kerkfabriek. — Begrootingen voor 1897.
13. Verslagen van sectiën en commissiën.
14. Ondervraging van twee raadsleden over het water van zekere stadspompen.

Zitting van 19 October.

1. Aanbesteding der hernieuwing van den steenweg van Lier op Berlaer. — Goedkeuring.
2. Wijziging aan het reglement op de veemerkt.
3. Verslag over het leuren en de merkten.
4. Herstellingswerken aan de oude gendarmerie.
5. Liefdadige gestichten. — Vernieuwing der besturen.

Zitting van 7 November.

1. Verordening op het leuren. — Tweede stemming.
2. Voorstel van wijziging der verordening op de veemerkt. — Verslag.
3. Toekenning aan het schepencollege der benoeming van zekere bedienden.
4. Lager onderwijs. — Rangschikking der gemeentescholen van het grondgebied in wijken.
5. Gast- en Godshuizen. — Verwisseling van grond.

6. Liefdadige gestichten. — Jachtverhuringen. Goedkeuring.
7. Idem. — Vernieuwing der besturen.

Zitting van 12 December.

1. Verbintenis met het krijgsgedomein voor eene beplanting.
2. Gast- en Godshuizen. — Houtkoopdagen.
3. Bureel van Weldadigheid. — Verkoop van bouwgrond.
4. Liefdadige gestichten. — Begrootingen voor 1897.
5. Stadsteekenschool. — Idem,
6. Stadsbegrooting voor 1897.
7. Vernieuwing der commissie van het gasgesticht.

Zitting van 19 December.

Goedkeuring bij hoogdringendheid eener beraadslaging van het
Bureel van Weldadigheid voor den verkoop van een stukje
grond.

Stemming der stadsbegrooting.

Zitting van 18 Januari 1897.

1. Uitreiking der diplomas van decoraties van nijverheid en onderlingen bijstand.
 2. Nazicht der stadskas. — Vierde kwartaal 1896.
 3. Buurtspoorweg Boom-Mechelen-Duffel-Lier. — Jaarrententels voor de vorming van het kapitaal.
 4. Idem Putte-Schrieck naar Werchter of Haecht. — Tusschenkomst der stad in de studiekosten.
 5. Lijsten voor het kosteloos lager onderwijs.
 6. Berg van Bermhertigheid. — Begrooting voor 1897.
 7. Kerk Sancti-Gummari. — Verkoop van grond te Broechem.
 8. Verslagen van sectiën en commiciën.
- Bij hoogdringendheid : Krediet voor eenen vastenavondstoet.

Zitting van 27 Februari.

1. Inrichting van een tooneelwedstrijd. — Vraag der Jonge Tooneelliefhebbers.
2. Aanmerking van het hooger bestuur op de verordening op het leuren.
3. Onthulling van David's standbeeld. — Vraag van 't Komiteit.
4. Ontwerp van een reglement-takse op de wegenis.
5. Riolen op het Beggijnhof. — Goedkeuring der aanbesteding.

Zitting van 20 April.

1. Nazicht der stadskas. — Eerste kwartaal 1897.
2. Gemeentekerkhof. — Grondvergunning.
3. Idem. — Uitbreiding van oude vergunningen.
4. Voorstel tot aankoop van den Gasthuisbeemd.
5. Rol der waterloopen. — Voorloopige goedkeuring.
6. Wet De Vriendt-Coremans. — Voorstel voor het zenden van een adres aan de Kamer van Volkvertegenwoordigers.
7. Tentoonstelling van Brussel. — Toekenning van beurzen.
8. Rechtmaking der Boomlaarstraat en verwisseling van grond aldaar.
9. Werken Antwerpschen steenweg en IJzerenweglei. — Bepaalde goedkeuring.
10. Gast- en Godshuizen. — Afstand van een perceeltje grond.
11. Kerkfabrieken. — Rekening 1896.
12. Berg van Bermhertigheid. — Idem.
13. Gasgesticht. — Idem.
14. Verslagen van sectiën en commissiën.

Zitting van 10 Mei.

1. Rechtmaking en verwisseling der Boomlaarstraat.
2. Gemeentekerkhof. — Grondvergunning.
3. Rol der waterloopen. — Bepaalde goedkeuring.

4. Kasseiing der IJzerenweglei.
5. Steenweg Lachenen. — Aanschrijving van Linth.
6. Aankoop van den Gasthuisbeemd. — Verslag.
7. Kerkfabrieken. — Rekeningen. Goedkeuring.
8. Takse-reglement op de wegenis. Verslag.
9. Verslag van sectiën en commissiën.

Zitting van 12 Juni.

1. Takse-reglement op de wegenis.
2. Bureel van Weldadigheid. — Vraag om in recht op te treden.
3. Middelbare scholen. — Rekeningen 1896.
4. Tentoonstelling van Brussel. — Voorstel van een lid.
5. Reglement op de veemerkt. — Wijziging.
6. Lijsten van het kosteloos lager onderwijs. — Goedkeuring.

Zitting van 5 Juli.

1. Nazicht der stadskas. — Tweede kwartaal 1897.
2. Reglement-takse op de bestratingswerken. — Opmerkingen der deputatie.
3. Buurtspoorweg Lier-Putte-Werchter en Mechelen-Tremeloo.
4. Verordening op de veemerkt. — Wijziging.
5. Tentoonstelling van Brussel. — Voorstel van een lid.
6. Goedkeuring eener overeenkomst met krijgsg domein.
7. Vraag van het Komiteit Tony-Bergmann.
8. Gast- en Godshuizen. — Afleg eener rente.
9. Bureel van Weldadigheid. — Vraag in vervolging.
10. Plaats van vleeschkeurder-toezichter. — Ontslag.

Zitting van 19 Juli, bij hoogdringendheid,

Benoeming van eenen veearts-vleeschkeurder.

Zitting van 2 Augusti.

1. Stadsrekening van 1896.
2. Ontwerp van verordening op de wielrijders.
3. Liefdadige gestichten. — Goedkeuring der openbare verhuringen.
4. Bureel van Weldadigheid. — Overdracht van kredieten.
5. Kerkfabrieken. — Begrootingen voor 1898.
6. Tentoonstelling van Brussel. — Voorstel van een lid.
7. Werken steenweg-Antwerpen en IJzerenweglei. — Goedkeuring der aanbesteding.
8. Steenkolen voor stadsdienst. — Idem.
9. Witten der schoollokalen. — Idem.

Zitting van 11 September.

1. Stadsrekening 1896. — Goedkeuring.
2. Begrooting der Kerkfabrieken. — Idem.
3. Vragen voor grondvergunning op het kerkhof.
4. Aanbesteding der school Lachenen. — Goedkeuring.
5. Reglement op de trapwielers.
6. Idem op den keurdienst van het vleesch.
7. Reklamatie van eenen aannemer.
8. Vraag van bijzondere kredieten.

TWEDE AFDEELING.

College van Burgemeester en Schepenen.

De samenstelling en ambtverdeeling van het College ondergingen geene verandering.

De gewone vergadering heeft plaats 's Zaturdags om half twaalf. Daarenboven komt het College telkens bijeen als de dienstnoodwendigheden het vereischen.

Het hield in 1896, 60 ingeschrevene zittingen.

Bij koninklijk besluit bekwam de heer schepene MAST het kruis van verdiensten van eerste klas.

Dezelfde onderscheiding werd tegelijkertijd toegekend aan den heer NOTELTEIRS, oud-volksvertegenwoordiger, voorzitter der Gast-en Godshuizen, en aan den heer FR. COOLS, voorzitter van het Bureel van Weldadigheid.

DERDE AFDEELING.

§ 1. Personeel en inrichting der Bureelen.

Den 30 Januari 1897 overleed de heer VAN STEVENS, bureel-overste, vereerd met het burgerlijk kruis van tweede klas, die 44 jaren op het stadhuis werkzaam was geweest. Bij zijne begrafenis bracht de heer ROËLL, stadssecretaris, hulde aan de nagedachtenis van dien voorbeeldigen beambte.

Bij koninklijk besluit van 20 Meert 1897, ontvingen de heer O. CHARLE, bestuurder van het gasgesticht, het kruis van eerste klas, en de heeren FR. COX, stadsbouwmeester, en LOUIS VERREPT, bureeloverste, de medalie van eerste klas, voor burgerlijke verdiensten.

§ 2. Stedelijk Archief.

De heer STOCKMANS zet de ontleding voort der stukken op het stedelijk archief berustende.

VIERDE AFDEELING.

§ 1. Kiezerslijsten.

A. Lijsten van 1897 voor de Wetgevende Kamers, de Provincie en de Gemeente.

Deze lijsten, op 31 Oogst 1896 voorloopig vastgesteld, gaven :

	Kamer	Senaat	Provincie	Gemeente
Kiezers met eene stem	2690	2073	2073	2373
» » twee stemmen	921	909	909	510
» » drie »	601	577	578	217
» » vier »				398
	4212	3559	3560	3498

Er werden 9 verhalen ingediend bij en namens het Collegie, waarvan er 8 werden aangenomen.

De bepaalde lijst, gesloten op 30 November 1896, bevatte :

	Kamer	Senaat	Provincie	Gemeente
Kiezers met eene stem	2678	2066	2066	2367
» » twee stemmen	925	912	912	512
» » drie »	602	578	579	220
» » vier »				398
	4205	3556	3557	3497

De lijsten voor 1898 zijn op 31 Augusti voorloopig door het College gesloten geweest. Zij bevatten :

	Kamer	Senaat	Provincie	Gemeente
Kiezers met eene stem	2739	2104	2104	2390
» » twee stemmen	938	925	925	520
» » drie »	611	589	590	225
» » vier »				404
	4288	3618	3619	3539

Beschikkende voor de Kamer over 6448 stemmen.

» »	Senaat	» 5721	»
» »	Provincie	» 5724	»
» »	Gemeente	» 5721	»

B. Lijsten voor den Werkrechtersraad.

De lijsten van de werkbazen en van de werklieden, gerechtigd om ieder twee bijgevoegde gemeenteraadsleden te benoemen, zijn voor drie jaren vastgesteld en moeten maar in 1899 herzien worden. Zij bevatten :

362 Werkbazen.
1387 Werklieden.

§ 2. Verkiezingen.

Er hadden in het afgelopen jaar geene verkiezingen plaats.

§ 3. Lijsten der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen.

Drie inwoners onzer stad komen op de lijst voor de kiesbaren van den Senaat voor.

Op de lijst der gezworenen staan 72 namen van burgers onzer stad; waaronder 43 uit hoofde van cijsnbetaling en 29 uit hoofde van hun ambt of hunne hoedanigheid.

VIJFDE AFDEELING.

Beweging der bestuurlijke zaken.

Ziehier de tabel der beweging van bestuurlijke zaken :

Bureelen	Ontvangene brieven	Verzondene brieven
EERSTE BUREEL	1390	1494
TWEDE BUREEL	320	310
	1691	1808

ZESDE AFDEELING.

Gemeentegoederen.

A. Aankopen.

Bij akte van 28 December 1896 heeft het Bestuur van Wel-
dadigheid dezer stad, aan het Stadsbestuur een perceel bouwland
verkocht, op den bijvang tegen de Pullaarstraat, groot 88 aren
70 centiareen, gekend op het kadaster wijk F, n. 173, aan den
prijs van 7000 fr.

Deze grond is bestemd tot het bouwen eener gemeentjongens-
en meisjesschool, voor het gehucht Lachenen.

B. Verkoopen.

De stad verkocht van de openbare wegenis, en uit hoofde
van nieuwe lijnrichting in de Lollepotsstraat :

1° Aan M. VAN CAUWENBERGH, FL. AUG., notaris, eenen
meter vierkant zes decimeters stadserve, mits fr. 3.18.

2° Aan M. VAN HOECK-BIERMANS, B. J., eerehoofdopziener
van het lager onderwijs, dertien meters vierkant zes en dertig
decimeters stadserve, mits 40.08 fr.

C. Verwisselingen.

Geene.

ZEVENDE AFDEELING.

Betwiste zaken.

De stad vervolgt thans eenen eigenaar in gedwongen ont-
eigening voor openbaar nut, voor den afstand van een reepeltje
grond dat ingelijfd moet worden bij den Binnenweg naar Kessel.

ACHTSTE AFDEELING.

Gemeenteverordeningen.

De volgende verordeningen zijn in den loop van het dienstjaar uitgevaardigd :

Wijziging aan de Verordening op de Veemerkt.

De gemeenteraad van Lier,

Herzien zijne beraadslaging van 13 April 1896;

BESLUIT :

ART. 1. Te beginnen met Juni 1896 zal er *den derden Dinsdag van iedere maand* eene veemerkt worden gehouden.

ART. 2. De veemerkt zal, van April tot September, om 6 ure, en van October tot Meert, om 8 ure aanvang nemen.

ART. 3. Zij zal gehouden worden buiten de Leuvensche poort, op de Kalverenmerkt. De dieren zullen volgens de aanwijzingen der politie gerangschikt worden.

ART. 4. De aangevoerde dieren zullen aan de politie overgegeven worden tegen een ontvangstbewijs waarvoor, ten titel van plaatsgeld, 10 centiemen zullen worden betaald.

Insgelijks zullen aan de politie de verkochte dieren worden overgegeven met de namen der koopers en der verkoopers.

ART. 5. Op elke maandelijksche merkt zullen toegekend worden :

a) Vijf premiën, ieder van 5 fr., te verloten tusschen al de aanvoerders van dieren.

b) Eene premie van 15 fr. en eene van 10 fr. voor de tekoopstellers van het grootste getal dieren. Dit getal. voor het bekomen der premiën, zal voor de eerste ten minste tot 12, voor de tweede ten minste tot 8 moeten belopen.

Wordt dit getal niet bereikt, dan zal het bedrag der eene of der beide premiën, tusschen de aanvoerders van dieren, in premiën van 5 fr. worden verlot.

Mogen geen deel nemen aan de loting, zij waaraan eene premie voor het grootste getal dieren werd toegewezen.

Bij het betalen van het staangeld wordt voor elk dier een nummer voor de loting afgeleverd.

Lier, 5 Juli 1897.

(Handteekens.)

Verordening op het heffen eener Taks voor Bestratingswerken.

De gemeenteraad van Lier,

Overwegende dat het gemak en de veiligheid van het verkeer, evenals de openbare gezondheid, eischen dat de plaatsen, waar bewoonde gebouwen dicht bij elkander staan, gekasseid en van onderaardsche goten, voor den afloop der waters, voorzien wezen;

Dat met deze werken uit te voeren, daar waar zij niet bestonden, de aanpalende eigenaars rechtstreeks en het algemeen onrechtstreeks bevoordeeld worden, en het dus billijk is de onkosten ervan tusschen die eigenaars en de stadskas te verdeelen;

Dat de straten, wettelijk door bijzonderen geopend, of zonder wettelijke pleegvormen tot stand gekomen, de aanpalende eigenaars alleen tot voordeel strekkende, door dezen dan ook alleen de last gedragen moet worden haar in behoorlijken staat te brengen;

Gezien artikelen 108 en 110 der Grondwet;

Gezien de wet van 16-24 Augusti 1790, titel XI, art. 3;

Gezien artikelen 76, n^{rs} 5 en 7, en 78 der gemeentewet;

Gezien de schikkingen der wet van 1 Februari 1844;

Gezien het onderzoek de commodo et incommodo gesloten den 3 Juli 1897;

ART. 6. Voor de berekening der belasting, per loopenden meter geheven, zal genomen worden de lengte langsheen de straat, weg of pad, van de panden aan de belasting onderworpen, met de aanhoorige open plaatsen en hoven, ter uitzondering van de hoveniershoven of landelijke bewinningen, afgesloten met eene levende haag.

Die lengte vermenigvuldigd met de breedte van den stoep, en dezelfde lengte vermenigvuldigd met de helft van de breedte der straat, indien deze langs weerszijde bebouwbaar is, zal het getal uitmaken der vierkante meters, waarvoor de belasting per vierkanten meter verschuldigd is.

Het gedeelte der straten of wegen, gekasseid door den Staat of door de Provincie, of met hunne tusschenkomst door de stad, wordt niet in aanmerking genomen voor de berekening van het getal vierkante meters.

In de straten, slechts langs eenen kant bebouwbaar of meer dan tien meters breedte tusschen de stoepen hebbende, zal er niet boven de vijf meters breedte in berekening worden gebracht.

ART. 7. In de straten of stegen, op bijzondere eigendommen ontstaan, zullen degenen, vermeld in art. 4, volgens voorgaande berekeningen, al de kosten der werken, vermeld in art. 3, betalen.

ART. 8. Wanneer panden, tot dan toe vrij van de belasting, gebracht worden in de voorwaarden, voorzien bij art. 2, zullen de bezitters van die panden gehouden zijn onmiddellijk de belasting te betalen.

ART. 9. Voor de gebouwen, opgericht boven eenen doorgang, aan eenen anderen eigenaar toehoorende, zijn de belastingen door den bezitter dezer gebouwen verschuldigd.

OVERGANGSARTIKEL. De belastingen in deze verordening voorzien, zijn niet toepasselijk op de werken reeds gestemd door den Raad.

Goedgekeurd door kk. besluit van 27 Oogst 1897 en den 11 September daaropvolgende bekend gemaakt.

Verordening op de Trapwielen.

De gemeenteraad van Lier,

Overwegende dat de ondervinding de noodzakelijkheid heeft doen kennen het verkeer met trapwielen op het grondgebied der stad te regelen;

Gezien de wet van 24 Oogst 1790 en art. 78 der gemeentewet;

BESLUIT :

ART. 1. Het verkeer met trapwielen, welke ook hunne vorm, hunne grootte of het getal hunner wielen mogen zijn, is verboden op de stoepen der straten *en der openbare plaatsen*.

Het behoort aan het Collegie van Burgemeester en Schepenen, tot veiligheid der stadswandelingen, aldaar het verkeer met trapwielen geheel of gedeeltelijk te verbieden.

ART. 2. De trapwielen moeten te allen tijde voorzien zijn van eenen horen of van eene bel, geluid genoeg gevende om van verre te kunnen gehoord worden, en waarmede de berijder van het trapwiel zijne aankomst moet seinen op eenen afstand van minstens 20 meters *a)* aan eenen omdraai of aan het kruisen van straten, *b)* alvorens voetgangers of voertuigen voorbij te rijden, *c)* in 't algemeen zoo dikwijls er eene botsing zou kunnen plaats hebben.

ART. 3. De trapwielrijders zullen altijd den stuurstok van hun trapwiel in handen moeten hebben.

ART. 4. Zoodra de *avond* begint te vallen *en zoo lang het duister blijft*, zullen de trapwielen moeten verlicht zijn bij middel van een spiegellanteern met doorschijnende ruiten, geplaatst van vóór op het trapwiel en op ten minste 1 meter hoogte.

ART. 5. Binnen de stad en *aan* samengeschaarde huizen mag de snelheid der trapwielen *die van den gewonen draf van een peerd* niet te boven gaan.

Bij het draaien of *kruisen* der straten of wegen, in smalle

straten, op bruggen en overal waar het verkeer moeilijk is, mogen de trapwielrijders niet sneller rijden dan een mensch gaan kan.

ART. 6. Het is aan de trapwielrijders verboden rondom voetgangers, ruiters of rijtuigen heen te rijden en in 't algemeen bewegingen te doen waarmede zij de veiligheid of de gemakkelijheid van het verkeer zouden hinderen.

ART. 7. De trapwielrijders moeten op minstens 1 meter afstand rijden van de voetgangers, voertuigen, trapwielen, paarden of lastdieren die zij ontmoeten of willen voorbijrijden, de rechte zijde geven, en met niet meer dan twee naast elkander rijden.

ART. 8. In elk geval van belemmering van den openbaren weg, zal de politie, *tot dat de belemmering zal opgehouden hebben*, het verkeer met trapwielen mogen opschorsen.

ART. 9. Het is aan de trapwielrijders verboden door regelmatig ingerichte stoeten heen te rijden.

ART. 10. In geval van buitengewone omstandigheden zal de Burgemeester den doortocht van trapwielen in de straten en openbare plaatsen kunnen verbieden en opschorsen, alsook den weg kunnen voorschrijven die de trapwielrijders zullen moeten volgen.

ART. 11. De vader, de moeder of de voogd, de meesters en de lastgevers zijn burgerlijk verantwoordelijk voor de overtredingen aan de tegenwoordige verordening begaan, door minderjarige kinderen, dienstboden of aangestelden.

Deze verantwoordelijkheid zal geregeld worden volgens artikel 1384 van het Burg. Wetboek.

ART. 12. De overtredingen aan deze verordening en de besluiten krachtens hetzelfde te nemen, zullen gestraft worden met de straffen van enkele politie.

Bij hervalling, die bestaan zal in het geval voorzien bij art. 565 van het Strafwetboek zal de boet ten minste 15 fr. bedragen.

Aldus besloten in den gemeenteraad, *in zitting van 11 Sept. 1897.*

Verordening op den Keurdienst van het Vleesch.

De gemeenteraad van Lier,

BESLUIT :

De keurdienst van het geslacht vleesch zal verzekerd worden door eenen keurder-toezichter drager van het diploma van veearts, en eenen bijgevoegden keurder-toezichter drager hetzij van het diploma van veearts, hetzij van het diploma van keurder.

De opperkeurder is gelast met het toezicht van den dienst, het keuren der buitengewone gevallen, en 't keuren van 't paardenvleesch.

De bijgevoegde keurder is gelast met den gewonen keurdienst van het geslacht vleesch, ander dan het paardenvleesch.

De keurders mogen geenen handel drijven persoonlijk of door tusschengestelde personen.

De jaarwedde blijven bepaald op 1200 fr. ieder.

TITEL III.

Geldwezen der gemeente.

Ontleding der stadsrekening van 1896.

EERSTE AFDEELING.

Gewone en buitengewone Uitgaven.

A. Gewone.

1. Gemeentebestuur	fr. 27675,71
2. Openbare veiligheid	» 39429,57
3. Gemeentewerken	» 23732,17
4. Koophandel	» 2730,35
5. Kazerneering, militaire inkwartieringen en vervoer	» 290,46
6. Openbare weldadigheid	» 21382,68
7. Eeredienst	» »
8. Openbaar onderwijs	» 66395,27
9. Schoone kunsten	» 12838,54
10. Gemeenteschuld. — Interesten en aflossingen	» 47235,02
11. Regelingen	» 6886,56
12. Herhalingen	» 137,21

Totaal der gewone uitgaven fr. 245453.89

B. Buitengewone.

13. Buitengewone uitgaven	» 1668,24
14. Verschillende uitgaven	» 3744,12
15. Nieuwe werken	» 23099,91
Totaal der buitengewone uitgaven	fr. 31791,92
Totaal der uitgaven	fr. 277245,81

TWEEDE AFDEELING.

Buitengewone Ontvangsten.

1^e Hoofdstuk.

1. Batig slot der rekening van 1894	fr. 39205,81
---	--------------

2^e Hoofdstuk. — Allerlei Ontvangsten.

2. Staatstoelaag voor eene riool in de Paradijsstraat	» 367,00
3. Verkoop van gronden en van overschotten van wegen nissen	» 5383,17

3^e Hoofdstuk. — Regelingen.

4. Verkoopprijs der stadserve voor de gendarmerie aan de provincie Antwerpen in 1894	» 14270,00
5. Id. van overschotten van buurtwegen en kleine per- ceelen stadserve in 1895	» 463,10
6. Grondvergunningen in 1895 op het gemeentekerkhof	» 240,00
7. Verkoop in 1895 van afbraak van gebouwen	» 125,00
8. Invordering van achterstallige kaairechten op vorige dienstjaren.	» 440,14
9. Wedergaaf door het bestuur der middelbare school, van te veel betaalde toelaag in 1894.	» 32,99
10. Ruimingsrol der waterloopen in 1895	» 000,00
Totaal	fr. 60609,41

Gewone Ontvangsten.

1^e Hoofdstuk. — Belastingen.

11.	Gewone opcentiemen op 's rijks belastingen :		
	7 op de grondbelastingen	}	fr. 7357,25
	7 op de personeele belastingen		
12.	Opcentiemen voor den onderhoud der buurtwegen :		
	3 op de grondbelastingen	}	» 3672,81
	3 op de personeele belastingen		
	3 op de patenten		
13.	Buitengewone opcentiemen :		
	41 op de grondbelastingen	}	» 42082,66
	36 op de personeele belastingen		
	8 op de patenten		
14.	Aandeel der stad in het gemeentefonds (wet van 18 Juli 1860)		» 116463,06
15.	Aandeel der stad in het nieuw fonds (wet van 19 Oogst 1889)		» 20133,00
16.	Plaatsgeld op de merkten en kaaien		» 8014,07
17.	Bruggelden		» 419,35
18.	Taks op het geslacht vleesch		» 3009,20
	Totaal		fr. 201151,40

2^e Hoofdstuk. — Inkomsten van goederen en kapitalen.

19.	Huurprijzen van stadseigendommen	fr. 4000,05
20.	Grondcijsen.	» 33,47
21.	Grassingen op de buurtwegen	» 305,00
22.	Jachtrecht op stadseigendommen.	» 30,00
23.	Opbrengst van gewonen houthak en plantsoen	» 519,60
24.	Interest van obligatiën ten laste van den Staat	» 12,00
25.	Interest der sommen ingehouden door het gemeente-crediet voor het maatschappelijk deel der stad in aangegane leeningen	» 1825,00
26.	Opbrengst der actiën in de buurtspoorwegen	» 5052,14
	Totaal	fr. 11777,26

3^e Hoofdstuk. — Verschillende opbrengsten.

27.	Akten van den burgerlijken stand	fr. 373,00
28.	Straatmest en ruiming der privaten	» 232,75
29.	Gazgesticht	» 10000,00
30.	Verkoop van onbruikbare voorwerpen	» 150,95
31.	Verschillende kleine uitgaven	» 402,59
32.	Inkomgelden van het museum	» 59,05
	Totaal	fr. 11218,34

4^e Hoofdstuk. — Inkomsten en toelagen voor het onderwijs.

33. Inkomsten der fondatie Heyns	fr. 582,00
34. Toelaag van den Staat voor het lager onderwijs	» 20209,00
35. Toelaag der provincie voor het lager onderwijs	» 1949,00
36. Toelaag van Staat en provincie voor de scholen van volwassenen	» 1670,00
37. Inkomsten van uitstaande gelden der bewaarscholen	» 345,00
38. Toelaag van Staat en provincie voor de bewaarscholen	» 2040,00
39. Toelaag van Staat en provincie voor de stads-teekenschool	» 4500,00
40. Schoolgeld van betalende leerlingen der lagere scholen	» 135,00
Totaal	fr. 31430,00

5^e Hoofdstuk. — Ontvangsten voor orde.

41. Wedergaaf der onkosten van kaserneering der gen- darmen	fr. 94,43
42. Wedergaaf door de liefdadige besturen van de storting in het gemeenzaam fonds	» 5989,18
43. Wedergaaf der jaarwedde van den bruggendraaier der Leuvensche brug	» 150,00
44. Wedergaaf van onkosten van militaire inkwartieringen	» 505,36
Totaal	fr. 6738,97

De gewone ontvangsten bedragen	fr. 262315,97
De buitengewone »	fr. 60609,41
Totaal	fr. 322925,28

De gewone uitgaven bedragen	fr. 245453,89
De buitengewone »	fr. 31791,92
Totaal	fr. 277245,81
Overschot	fr. 45679,57

Buurtwegen. — Onderhoud.

(Art. 14 der wet van 14 April 1841.)

Bijzondere Fonds rekening voor het dienstjaar 1896.

Gewone ontvangsten	fr. 3672,81
Buitengewone »	» 3917,16
Totaal	fr. 7589,97
Uitgaven	fr. 9231,90
Te kort	fr. 1641,93

Rekenplichtigheid.

Begrotingsstaat.

De begrooting voor 1897 door den raad in zitting van 19 December 1896 gestemd en door de bestendige Deputatie, in zitting van 26 Februari 1897 goedgekeurd, beliep

In ontvangsten	fr. 427329.91
In uitgaven	» 427095.91
Batig slot	fr. 234.00

Het ontwerp van begrooting voor 1898, dat wij heden voorleggen, beloopt,

In ontvangsten op	fr. 296164.86
In uitgaven op	» 296164.86
Overschot	fr. 000000.00

TITEL IV.

Instellingen van Weldadigheid.

EERSTE AFDEELING.

Bureel van Weldadigheid.

A. Bureel (personeel).

De heer G. HELLEMANS, als lid van het bureel hernoemd zijnde, heeft de bestiering geene verandering ondergaan.

B. Roerende en onroerende goederen.

De openbare verhuring van eigendommen, in dato 19 Juli 11., stelde eene vermindering daar van 130 fr. tegenover de huurprijzen van 1888. Zes artikels zijn, hoofdens onvoldoende aanbod, niet toegewezen geworden; zij zullen uit de hand in huur worden aangeboden. Vier en dertig andere artikels zijn buiten de openbare verhuring gebleven; de huurakten dier goe-

G. Statistiek der behoefteigheid.

Gedurende het dienstjaar 1896 zijn er 532 huisgezinnen, bevattende 2394 personen, bedeed geworden in geld, kleederen en beddengoed; 1897 huishoudens hebben, gedurende hetzelfde tijdverloop, kosteloos den geneeskundigen onderstand ten huize genoten.

De hieronder volgende reeksen behoeftigen werden, tijdens hetzelfde dienstjaar op eene bestendige wijze ondersteund :

Ouderlingen en gebrekkelijke personen	587
Zinnellozen in gestichten	49
Stomdooven en blinden in gestichten	4
Verlaten kinderen en weezen	121
Landloopers { a) In bedelaarshuizen opgesloten	27 {
{ b) In toevluchtshuizen en weldadigheidsscholen	18 { 45
Samen	806

H. Uitdeelingen in geld en in natuur, uitgereikt in 1896.

In geld	fr. 43000.00
In kleederen en beddengoed	» 3791.44
In kostgeld betaald voor ouderlingen	» 5893.47
In kostgelden betaald voor weeskinderen	» 8427.29
In kostgelden betaald aan het gemeenzaam fonds voor zinnellozen, doofstommen en blinden, in gestichten geplaatst.	» 6304.80
In onderhoudskosten van landloopers opgesloten :	
a) in bedelaarshuizen fr. 1752.26	} » 3117.05
b) in toevluchtshuizen en weldadigheidsscholen » 1364.79	
In geneesmiddelen (erin begrepen de jaarwedde van doktors en vroedvrouwen	» 4273.05
In begrafeniskosten	» 248.24
Samen	fr. 75055.34

De onderstand in 1896 verleend aan vreemde behoeftigen, voor rekening van andere gemeenten, bedraagt ter som van 698.25 fr., die het Bureel reeds heeft terugontvangen. Het Bestuur heeft, zijnerzijds, aan vreemde besturen terugbetaald, voor verschotten door deze gedaan in 1896 aan Liersche armlastigen, eene som van fr. 238,12.

I. Betwiste zaken.

Het Bureel is door den stedelijken Raad gemachtigd geworden bij middel van recht de aflevering te eischen van een

legaat aan het Bureel gemaakt door eenen erflater overleden sedert Meert 1895 (zie § C, hierboven).

De rechtsvorderinh nopens een servituut van wegenis op een perceel land der Bestiering, gelegen in Hagenbroeck alhier, is nog niet geëindigd.

TWEEDE AFDEELING.

Gast- en Godshuizen.

A. Bestuur (personeel).

Door de hernoeming, als lid, van den heer MOD. VAN OC-KELYEN, heeft het Bestuur geene andere verandering ondergaan dan het overlijden van den heer bestuurder NOTELTEIRS, J. F., voorgevallen op 15 Februari 1897, wiens mandaat aan vernieuwing onderworpen was op het einde van het loopende jaar 1897. De heer NOTELTEIRS was sedert 1872 lid, en sedert 1875 voorzitter van het Bestuur, hoedanigheid die hij tot over twee jaren heeft behouden; zoolang zijne krachten het toelieten, wijdde hij aan dezer belangen zijne grondige kennissen en zijne rijpe ervaring toe. Wij volbrengen eenen plicht met hier hulde aan zijne nagedachtenis te brengen.

B. Roerende en onroerende goederen.

De openbare verhuring van eigendommen, welke heeft plaats gehad op 19 Juli 11. bestatigt eene vermindering van huurprijzen ter beloop van fr. 57.25 tegenover de verhuring van 1888. Twee beemden zijn onverhuurd gebleven, hoofdens onvoldoende aanbod; het bestuur zal dezelve trachten uit de hand te verhuren, of deszelfs grassingen jaarlijks openbaar doen verkoopen. Zeven en dertig artikels zijn buiten de publieke verhuring gebleven; de huurakten dier goederen zijn uit de hand aan de tegenwoordige pachters, mits de oude huurprijzen, voor 9 jaren vernieuwd geworden, ingevolge de machtiging daartoe verleend door de bestendige Deputatie van den provincieraad, in zitting van 22 Juni 1888.

C. Giften en legaten.

Het legaat VAN PAESCHEN-LOMBARTS, waarover handelt het verslag van het vorig jaar, is tot heden aan het Bestuur nog niet uitgekeerd geworden. Verders zijn er geene andere legaten aan de Bestiering gemaakt.

D. Aankoop, verkoop en verwisseling van eigendommen.

Gemachtigd door de bestendige Deputatie van den provincieraad, heeft het Bestuur eene verwisseling van grond toegestaan aan MEVROUW DE POOTER-VAN DER LINDEN, ter stede. De Bestiering heeft afgestaan eenen reepel grond, ter grootte van 37,20 vierkante meters, gelegen te Lier op Lisp, wijk A, n° 608/deel des kadasters. MEVROUW DE POOTER-VAN DER LINDEN heeft harerzijds afgestaan aan het Bestuur een deeltje grond, groot 27,91 vierkante meters, ook aldaar gelegen, wijk A, deel van n° 609 van het kadaster. Deze laatste heeft daarenboven nog betaald eenen opleg van 29,36 fr.

Aan de kinderen ROOFTHOOF, ter stede, heeft de Bestiering verkocht, met goedkeuring der bestendige Deputatie, een deel hof van het gasthuis alhier, groot 112 1/2 vierkante meters, wijk K, deel van n° 516/B des kadasters, mits den prijs van 562,50 fr. Daarenboven hebben de koopers, op alle hunne eigendommen aldaar tegen het gasthuis gelegen, eene eeuwigdurende dienstbaarheid in voordeel van ons gasthuis aanveerd, verbiedende eenigen handel, stiel of beroep in die eigendommen uit te oefenen, welke de rust of de genezing der zieken in het gasthuis zou kunnen schaden of hinderen. Voormelde koopsommen zijn in 3 p. h. gemeentekrediet aangelegd.

Verders is ook nog de machtiging gevraagd om aan het stedelijk bestuur alhier te mogen verkoopen, mits den prijs van 35,500 fr., eenen eigendom gelegen te Lier, genaamd « De Gasthuisbeemden », wijk H, n^{rs} 114/A, 115/A, 116 en 117, met eene kadastrale oppervlakte van 3 hect. 34 aren 44 centiaren.

E. Afleg en wederaanleg van kapitalen.

Twee renten bedragende samen fr. 2615,58, zijn aan de Bestiering terugbetaald, en in 3 p. h. gemeentekrediet op naam van het Bestuur ingeschreven geworden.

F. Rekendienst.

De begrooting voor het dienstjaar 1897, door den stedelijken raad goedgekeurd, beloopt in ontvangsten en uitgaven tot de som van fr. 135058,06.

De rekening van den ontvanger der Bestiering over het dienstjaar 1896, sluit als volgt :

Ontvangsten	fr. 143641.00
Uitgaven	» 127743.11
Overschot	fr. 15897.89

G. Gast-, Gods- en Weezenhuizen.

Gedurende het jaar 1896, zijn er 461 zieke personen in ons Ste-Elizabeth's-gasthuis verzorgd geworden; 68 dezer zijn er in den loop van gemeld jaar overleden. Tot heden zijn er nog slechts 5 gemeenten, namelijk : *Bouchout, Broechem, Emblehem, Ranst* en *Vremde*, die eene overeenkomst met ons Bestuur hebben gesloten voor de verpleging, in ons gasthuis alhier, hunner behoeftige zieke inwoners, gelijkvormig aan de wet van 27 November 1891 op den kosteloozen geneeskundigen onderstand. De gemeente *Berlaer*, waarvan de overeenkomst met 30 Juni j. l. geëindigd is, heeft dezelve niet meer vernieuwd.

In November 1896 zijn er, met het overschot der legaten BERCKMANS-VAN DEN BRANDE nog twee nieuwe plaatsen voor echt-paren ingericht in het St-Joachim en Ste-Anna's-godshuis. Deze plaatsen zijn onmiddellijk volzet geworden.

In het jongensweezenhuis staan er tot heden nog altoos twee plaatsen open, bij gebrek aan kandidaten.

Bevolking der Gods- en Weezenhuizen op 1 Oogst 1897.

	Mannen	Vrouwen	Totaal
St-Jacob's-godshuis	29	1	30
St-Antonius'-godshuis	»	20	20
St-Joachim en Ste-Anna's-godshuis	15	20	35
St-Beatrix en Ste-Barbara's-godshuis	»	26	26
Jongensweezenhuis	21 (1)	1	22
Meisjesweezenhuis	»	62	62
Infirmerie van het begijnhof	»	2	2
Samen	65	132	197

H. Betwiste zaken.

De betwisting met het Bestuur van bruggen en wegen, waarover handelt het verslag van het vorig jaar, heeft nog geene oplossing bekomen. Bij brief van 3 Oogst van verleden jaar, hebben wij deze zaak aan het stedelijk Bestuur overgemaakt, ten einde tot eene vreedzame ontknooping te geraken. Tot heden echter, is hierop nog geen antwoord ingekomen.

DERDE AFDEELING.

Berg van Bermhertigheid.

§ 1. Bestuur.

Het Bestuur van den Berg van Bermhertigheid heeft geene verandering ondergaan.

§ 2. Begrootingsstaat en Rekeningen.

De begrooting voor 1897 voorziet, zoo in ontvangsten als in uitgaven, een beloop van fr. 65305.

De ontvangsten in 1896 bedroegen	fr. 60420.50
De uitgaven	» 60360.22
In kas op 31 December 1896	fr. 60.28

(1) Waarvan de 7 oudste weesjongens, op de kosten van het gesticht, in burgerlijke huisgezinnen dezer stad geplaatst zijn, om er het familieleven gewoon te worden en een ambacht aan te leeren.

§ 3. Werkzaamheden.

Wij laten hier de tafels der werkzaamheden van deze instelling gedurende het dienstjaar 1896 volgen :

Rekening van het magazijn. — Beweging van het magazijn.

Getal ingebrachte panden en bedrag der geleende kapitalen	In magazijn op den 1 Januari 1896	Panden ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	Panden uitgegaan gedurende het jaar		In magazijn op 31 Dec. 1896		
				bij lossing	bij verkoop			
Panden	In nieuwe koopwaren.	1710	739	3449	1811	103	1914	1534
	Andere	1917	9122	11039	8454	154	8608	2431
	Totaal	3627	10861	14488	10265	257	10522	3966
Geleende kapitalen	In nieuwe koopwaren.	5652	13155	18787	11789	386	12169	6618
	Andere	33052	41808	74860	39896	513	40409	34451
	Totaal	38684	54963	93647	51679	899	52578	41069

Bewerkingen.

10903	10861	»	42	Meer ingezet in 1896		Minder ingezet in 1896		der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meer geleend in 1896		Minder geleend in 1896		Aantal panden gelost in 1896		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1896		der VERKOOPINGEN in		Meer verkocht in 1896		Minder verkocht in 1896		Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1896		fr. 3,81
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1895	1896																											
1																												

Maatschappijen van Onderlingen Bijstand.

VOLGNUMMER	I. Benaming en zetel der maatschappij	BEROEP en NATIONALITEIT der Leden	Getal werkelijke Leden	Beloop der storting van elk Lid	Ont
ERKENDE					
1	Sint-Franciscus'-Bijstand a) 1808 — b) 9 April 1857	kleermakers allen Belgen	40	12 cent. per week	29
2	Crispyn en Crispinaan a) 1838 — b) 31 Dec 1853	schoenmakers en huidenvetters allen Belgen	23	12 cent. »	16
3	Koninklijke Reddersmaatschappij a) 7 Jan. 1872 — b) 4 Nov. 1872	gedec. voor moed en zelfopoffering allen Belgen	31	15 cent. »	27
4	Sint-Franciscus-Xaverius a) 1874 — b) 26 Jan. 1896	allerlei allen Belgen	103	20 cent. » zomer 10 cent. » winter	40
5	Oud-Gedienden van Leopold I a) 6 Dec. 1896 — b) 19 Juni 1897	allerlei allen Belgen	90	10 cent. »	2
NIET ERKENDE					
6	De Jonge Crispinisten 5 Januari 1852	schoenm., huiden- vetters en zadelm. allen Belgen	225	16 cent. per week	20
7	De Broederlijkheid 4 Juli 1875	schoenmakers allen Belgen	209	16 cent. »	18
8	Oud-Gedienden van Leopold I 1 Januari 1897	allerlei allen Belgen	49	50 cent. per maand	
9	Sint-Jozef 1802	schrijnwerkers en dergelijken allen Belgen	63	15 cent. per week	4
10	Stoel- en Borstelmakers 3 Januari 1878	stoel- en borstelm. allen Belgen	63	20 cent. »	6
11	De Jonge Franciscussen 2 November 1885	kleermakers	68	8 fr. 32 per jaar	6
12	De vier Gekroonden 1844	metzers en derge- lijken allen Belgen	49	15 cent. per week	4
13	Sint-Eligius 1844	ijzerbewerders allen Belgen	43	16 cent. »	3
14	De Liberale Volkshond (1) 9 October 1893	allerlei allen Belgen	234	10 cent. »	11

(1) Eene afdeling van dien bond, onder de benaming *Hand in Hand*, is wettelijk erkend

bij

AFDEELING.

— Toestand op den 31 December 1896.

REKENING VAN 1896		AARD VAN DEN BIJSTAND		AANMERKINGEN : ACTIEF OP 31 DEC. 1896
Ontvangsten	Uitgaven	ten voordeele der leden	ten voordeele hunner familie	Ook aanstippen of de niet erkende maatschappijen al of niet hunne jaarlijkse rekening opzenden

MAATSCHAPPIJEN

296.76 fr.	215.54 fr.	1 fr. per dag in ziekte	34 fr. voor de begrafenis	972 fr. 94
162.60 »	228.00 »	1 fr. per dag voor drie maanden		365 fr. 91
278.70 »	240.00 »	1 fr. 25 per dag in ziekte	begraveniskosten	1209 fr. 67
4057.04 »	384.00 »	1 fr. per dag bij ziekte	tijdelijken onderstand aan weduwen en weezen	4777 fr. 33
23 20 »		onbepaald, in geval van nood	onbepaald, in geval van nood	zal jaarlijks hare rekening opzenden

MAATSCHAPPIJEN

2059.18 fr.	2122 28 fr.	1 fr. per dag in ziekte (3 maanden)	geene	1575 fr. zendt hare rekening op.
1828.58 »	1747.74 »	idem	begraveniskosten	1584 fr. 78 zendt hare rekening op
		onbepaald, in geval van nood	onbepaald, in geval van nood	zal jaarlijks hare rekening opzenden
491.40 »	491.40 »	1 fr. per dag met ziekte	geene	630 fr. zendt hare rekening niet op
685.20 »	238.84 »	idem	geene	509 fr. zendt hare rekening niet op
616.14 »	600.85 »	idem	30 fr. met de begrafenis	66 fr. 60 en 5 oblig. à 100 fr. zendt geene rekening op
421.60 »	397.97 »	1 fr. 25 per dag met ziekte	geene	496 fr. 33 zendt geene rekening op
399.46 »	200.30 »	1 fr. per dag met ziekte	30 fr. met de begrafenis	450 fr. zal hare rekening opzenden
1107.54 »	1304.95 »	idem	kosteloze geneeskundige hulp mits opleg van 7 cent	723 fr. 78 zal zich wettelijk doen erkennen

bij koninklijk Besluit van 16 Oogst 1897, den 15 September in het Staatsblad verschenen.

De betrekkingen tusschen de maatschappijen van onderlingen bijstand en de hoogere besturen hebben thans rechtstreeks plaats. Er worden op alle wijze aanmoedigingen aan verleent, maar tegelijk volledige inlichtingen aangevraagd, opdat er een ernstig toezicht kunne over uitgeoefend worden.

Met genoegen bestatigen wij dat de maatschappijen, hun waar belang beter begrijpende, gereedelijker hunne rekeningen mededeelen, ja, dat er zelfs twee zich hebben doen erkennen.

Onderscheidingen.

Door Koninklijk besluit van 21 Juli 1897 is de bijzondere decoratie van 2de klas toegekend geworden aan de heeren :

COECKX, JAN, bestuurlid der maatschappij <i>Sint-Franciscus'-Bijstand.</i>	
DE VRIENDT, JOZEF, »	<i>Sint-Franciscus-Xaverius.</i>

VIJFDE AFDEELING.

Geneeskundige Dienst.

De heer COOLS, veearts te Willebroeck, heeft zich te Lier komen vestigen, in vervanging van den heer DE NIES, die Con-tich is gaan bewonen.

ZESDE AFDEELING.

§ 1. Bijzondere Liefdadigheidsvereenigingen en Tentoonstellingen.

De Dames van Bermhartigheid, die van de bestendige Deputatie machtiging hadden verkregen voor het openen harer vierjaarlijksche tentoonstelling, hebben dezelve tot toekomende jaar verschoven.

§ 2. Winterbus.

De Winterbus van het St-Vincentius'-genootschap blijft den bijval onzer werkende bevolking genieten.

De winteruitleg van 1896-97, gestort door 320 deelgenoten, beliep tot de som van 7141,00 fr.; die van dezen zomer 1897 tot de som van 13855,00 fr., door 361 storters.

TITEL V.

Katholieke Eeredienst.

EERSTE AFDEELING.

Kerk van den H. Gummarus.

§ 1. Geestelijkheid.

De eerw. heer LUYTEN, tot pastoor te Milleghem benoemd, is opgevolgd als onderpastoor in Sint-Gummarus'-kerk door den eerw. heer DE SCHUTTER, leeraar in 't Sint-Gummarus'-College.

§ 2. Kerk.

De buitenherstellingen der kerk zijn volop in gang. De bovengalerij rond het hooge koor is voltrokken en de stellingen voor de benedengalerij zijn geplaatst. De reeds uitgevoerde werken laten voorzien hoe heerlijk de aanblik onzer prachtige kerk na de voltrekking der volledige herstelling zal zijn.

De groote geschilderde glasraam voor den kruisbeuk langs het kerkhof, bekostigd bij middel van een legaat van den heer BERCKMANS-VAN DEN BRANDE, is geplaatst. Het is een waar kunst-

§ 5. Giften en legaten.

Geene.

§ 6. Afstand van grond.

De Kerkfabriek is gemachtigd geworden bij besluit van 21 Oogst 1896 der bestendige Deputatie, een reepel grond groot 23 centiaren aan den prijs van 8.05 fr. af te staan voor het leggen van eenen nieuwen steenweg tusschen Duffel en Konings-Hoyckt.

Dezelfde goedkeuring is verleend den 18 Januari 1897 aan de beraadslaging om aan den prijs van 2066.25 een stuk land onder Broechem, groot 27 aren 33 centiaren te verkoopen.

TWEEDE AFDEELING.

Kerkfabriek Sinte-Margaretha.

§ 1. Personeel.

De kerkfabriek van Sinte-Margaretha blijft samengesteld uit :

MM. L. VAN DEN BRANDE, voorzitter.

J. F. VAN CAMP.

C. VAN MOL.

C. SCHILLEMANS.

L. VERVOORT, secretaris.

Het bureel der kerkmeesters bestaat uit :

MM. L. VAN DEN BRANDE, voorzitter.

L. VERVOORT, secretaris.

C. VAN MOL, schatbewaarder.

§ 2. Giften en legaten.

Geene.

§ 3. Rekendienst.

A. Rekening 1896.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 5919.97
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 5734.42
						Overschot	fr. 181.55

B. Begrooting 1898.

Ontvangsten.	.	.	.	.	.	.	fr. 5915.21
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 5711.42
						Overschot	fr. 203.79

DERDE AFDEELING.

Kerkfabriek Sint-Joseph, Lisp.

§ 1. Bestuur.

Het bestuur blijft samengesteld uit :

MM. FR. VAN LOOY, voorzitter.

FR. WILS, schatbewaarder.

VAN DE WEYGAERT, secretaris.

§ 2. Giften en legaten.

Geene.

§ 3. Rekendienst.

Rekening voor het dienstjaar 1896.

Ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr. 10854.60
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 10610.55
						Overschot	fr. 244.05

Begrooting voor het jaar 1898.

Ontvangsten	.	.	.	.	.	.	fr. 3055.05
Uitgaven	.	.	.	.	.	.	» 2864.00
						Overschot	fr. 191.05

TITEL VI.

Openbaar Onderwijs.

EERSTE AFDEELING.

Lager Onderwijs.

Een Koninklijk besluit van 9 December 1896, in aanmerking nemende dat de stad Lier, met eene gezamenlijke bevolking van 20.133 inwoners op 31 December 1890, afgescheidene wijken telt zooals Hagenbroeck met 1369 en Lisp met 1786 inwoners, rangschikt, bij toepassing van artikel 13 der wet op het onderwijs, de scholen der stad in de 4de en die van Hagenbroeck en Lisp in de 5de reeks.

De jaarwedden van het onderwyzend personeel zijn ingevolge de voorschriften van gemelde wet verhoogd geworden.

In uitvoering eener beraadslaging van den gemeenteraad van 11 November 1895, is er eene overeenkomst aangegaan voor de aanneming voor eenen duur van 10 jaren, ingaande 1 Juni 1896, der vrije katholieke scholen der stad en voor die van Lisp.

Uit de opgave opgemaakt naar luid van artikel 3 der wet op het lager onderwijs, is er gebleken dat, krachtens deze wet, in onze stad recht hebben op het kosteloos lager onderwijs :

Jongens	.	.	:	.	.	1524
Meisjes	.	.	.	.	.	1591
						3115

§ 1. Dagscholen.

A. Gemeentescholen.

Voor de gemeentescholen werden voor 1896-1897 de volgende inschrijvingen voor het kosteloos onderwijs voorgedragen :

Oefenschool voor jongens . . .	380 leerlingen.
Meisjesschool (intra-muros) . . .	261 »
Jongensschool (Hagenbroek) . . .	76 »
Meisjesschool Id. . .	46 »
Jongensschool (Lisp) . . .	62 »

Samen 825 leerlingen.

B. Aangenomene scholen.

Voor de aangenomene kosteloze scholen komen wij tot het volgende cijfer :

Katholieke jongensschool (intra-muros) . . .	574 leerlingen.
Id. id. op 't voorgeburcht Lisp . . .	80 »
Id. meisjesschool (intra-muros) . . .	542 »

Samen 1196 leerlingen.

De ontoereikendheid der lokalen heeft het komiteit der katholieke scholen tot de opening van twee nieuwe klassen voor meisjes doen besluiten.

261 Jongens en 195 meisjes der aangenomene scholen storten in de spaarkas der school; van deze bezitten 198 jongens en 147 meisjes een spaarboekje. Op deze wijze werd er door jongens 3575.75 fr., door meisjes 1813 fr. gespaard.

Op 24 December 1894 werd een matigheidsgenootschap in de aangenome jongensschool ingericht dat heden 320 leden telt. Deze, met toelating der ouders, leggen de belofte af zich tot hun 20 jaar van sterke dranken te onthouden en slechts een matig gebruik van dranken te maken.

Dergelijke inrichtingen bestaan insgelijks in de gemeentescholen, namelijk in die van den heer De Vos, waar zij goede uitslagen opleveren.

C. Vrije kosteloze scholen.

Dagscholen der Ursulinnen, Lisp . . .	125 leerlingen.
Id. der Colletienen . . .	120 »
Samen	245 leerlingen.

Hierbij bestonden nog de volgende betalende scholen :

Onderwijsgesticht der Ursulinnen (externaat) . . .	226 leerlingen.
Id. id. (pensionnaat) . . .	95 »
Id. der juffrouwen Kennis . . .	129 »
Samen	450 leerlingen.

§ 2. Bewaarscholen.

De bij de stadsschool gevoegde bewaarschool telde 464 leerlingen en de katholieke bewaarschool 387 leerlingen. De nieuwe bewaarschool in de Mechelstraat heeft 132 leerlingen, die van Lisp 82 leerlingen.

§ 3. Scholen van volwassenen.

Deze scholen werden bijgewoond als volgt :

Stadsschool voor volwassene jongens . . .	203 leerlingen.
Stadsschool voor meisjes . . .	59 »
School Hagenbroek (jongens). . .	36 »
Id. id. (meisjes). . .	14 »
Id. Lisp (jongens). . .	52 »
Samen	364 leerlingen.

De bijzondere leergang van Vlaamsche taal voor franschsprekenden te Lier verblijvende, door den heer MEULEPAS gegeven, werd voortdurend met vlijt en volharding door 21 leerlingen gevolgd.

§ 4. Prijskampen.

De kantonale prijskampen zijn afgeschaft. In die van godsdienst behaalde 29 van de 31 ingeschrevenen der aangenomen scholen eene onderscheiding.

§ 5. Normalschool.

53 Leerlingen volgden in 1896-1897 de leergangen der normaalschool, verdeeld als volgt :

Eerste studiejaar	.	.	22 leerlingen.
Tweede »	.	.	12 »
Derde »	.	.	19 »

In het uitgangsexaamen werden 19 leerlingen van het derde jaar gediplomeerd als onderwijzer.

TWEEDE AFDEELING.

Middelbaar Onderwijs.

§ 1. Bestuur.

Het besturend bureau der middelbare scholen bestaat, benevens den heer Burgemeester, voorzitter, en de heeren schepenen, uit de heeren :

In den Raad :

Buiten den Raad :

CURSTERS-CROLS,

MAES, deken,

HELLEMANS, FRANS,

COOLS, FERDINAND, rentenier.

UYTTENBROECK, FRANS,

VAN DEN BRANDE, FRANS, notaris.

§ 2. Staats Middelbare Jongensschool.

Gedurende het afgeloopen schooljaar 1896-1897, beliep het getal inschrijvingen tot 335 leerlingen, waarvan

89 in de middelbare afdeeling.

246 in de voorbereidende afdeeling.

Personeel.

Bij koninklijk besluit van 8 September 1897, werd den heer R. SCHOTTE, bestuurder, eene uitzonderlijke verhooging van jaarwedde toegestaan, als belooning voor de verdiensten en de toe-

wijding waarvan hij steeds, in zijne onderwijsloopbaan blijk gegeven heeft.

Algemeene prijskamp.

In den algemeenen prijskamp van 1896 — letterkundig gedeelte — bekwam de leerling ODEIN, CONSTANT, van Lier, de 8e plaats op 149 medekampers (categorie C).

In den bijzonderen wedstrijd voor de Vlaamsche taal, bekwam de leerling FRANCKX, AMÉDÉE, van Lier, de 2e plaats, op 39 medekampers (categorie B); en de leerling ODEIN, CONSTANT, de 8e plaats op 33 medekampers (categorie C).

§ 3. Staats middelbare Meisjesschool.

Gedurende het afgelopen schooljaar 1896-1897 beliep het getal inschrijvingen tot 219 leerlingen, waarvan :

56 in de middelbare afdeeling.
163 in de voorbereidende afdeeling.

Personeel.

Zonder verandering.

§ 4. Sint-Gummarus'-College.

In het Sint-Gommarus'-college, waar de lessen door 10 geslelijke en 3 wereldlijke leeraars gegeven worden, waren in het afgelopen schooljaar 349 leerlingen ingeschreven, namelijk :

86 voor de humaniteiten.
124 voor de Fransche klassen.
139 voor het lager onderwijs.

De leerlingen van het college hebben zich dees jaar in den algemeenen prijskamp van het aartsbisdom schitterend onderscheiden. Zoo bekwamen zij :

In *Vlaamsch opstel*, klas van rhetorica, de 11^e en de 16^e plaats op 167 mededingers.

In *Geschiedenis*, tweede latijnsche klas, de 1^e, de 7^e, de 12^e en de 22^e plaats op 190 mededingers.

In *Latijnsche overzetting*, derde latijnsche klas, de 2^e, de 8^e, de 13^e en de 16^e plaats op 336 mededingers.

In de vierde latijnsche klas, in *Godsdienst* de 2^e, de 3^e, de 12^e plaats, en in *Grieksche overzetting* de 4^e, de 22^e en de 25^e plaats, op 375 mededingers.

In de vijfde latijnsche klas, met 13 leerlingen, werd behaald in *Godsdienst* de 1^e, de 2^e, de 6^e en de 15^e plaats, en in de andere vakken de 31^e en de 33^e plaats, op 425 medekampers.

In *Latijnsche overzetting*, zesde latijnsche klas, de 7^e en de 17^e plaats op 568 mededingers.

Ook oud-leerlingen, die hunne godsgeleerde, wetenschappelijke en rechterlijke studiën voortzetten, hebben zonder uitzondering met vrucht, vele met onderscheiding, hunne examen afgelegd.

TITEL VII.

Schoone Kunsten, Wetenschappen en Letteren.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Academiën van schoone kunsten. Teekenscholen.

A. Bestuurraad.

Zonder wijzigingen.

B. Onderwijzend personeel.

Is insgelijks onveranderd gebleven.

C. Leergangen.

De leergangen werden gevolgd door 586 leerlingen, waarvan er 248 uit 38 vreemde gemeenten voor de zondagklas zijn ingeschreven. De lessen zijn druk bezocht en met iever gevolgd geworden; zelden heeft men tuchtmaatregelen moeten toepassen.

De volgende tabel geeft de verdeeling volgens de studievakken :

Teekenkunst, lager onderwijs,	344 leerlingen.
» middelbaar »	115 »
» hooger »	22 »
Bouwkunde	74 »
Boetseerkunde	31 »
	586 leerlingen.

D. Prijskampen.

Aan de verschillende prijskampen namen 300 leerlingen deel.

Het professoreel korps der Koninklijke Akademie van Antwerpen, oordeelende als keurraad, heeft ze, in hun geheel, zeer voldoende bevonden.

Het Staatsbestuur heeft 9 koninklijke eeremetalen, waarvan 4 van groot moduul, aan de verdienstlijkste leerlingen toegekend.

Oudleerlingen onzer teekenschool blijven zich andermaal loffelijk in de hogere leergangen der Koninklijke Akademie van Antwerpen onderscheiden.

Het departement van schoone kunsten heeft in de wereldtentoonstelling van Brussel eene tentoonstelling der akademiën ingericht, voor doel hebbende den gang van het teekenonderwijs beter te doen kennen.

Tusschen de uitgekozene academiën werd de onze tot bijdraging geroepen.

E. Boekerij. — Verzamelingen.

De boekerij, wier werken regelmatig alle dagen ter beschikking van de heeren professors en leerlingen worden gesteld,

heeft dees jaar nogmaals het getal harer boekdeelen zien vergrooten.

Onze verzamelingen zijn insgelijks met eenige belangrijke stukken verrijkt.

Zoo is het dat wij namelijk, dank aan tegemoetkomingen van Staat en stad, eene belangrijke verzameling van modellen tot de kunstnijverheid dienende verkregen hebben.

Er zullen maatregelen moeten genomen worden om de in spraak zijnde modellen behoorlijk te plaatsen.

§ 2. Muziek- en Tooneelgezelschappen.

In onze stad bestaan de volgende maatschappijen van kunstbeoefening :

a) *Harmoniemaatschappijen :*

De Groote-Harmonie.

De Koninklijke Harmonie Sinte-Cecilia.

De Ware Broeders, harmonie der Xaverianen.

b) *Fanfaren.*

De Menschlievende Kring.

c) *Koormaatschappijen :*

Koninklijke Maatschappij Orpheus.

De Nethegalm.

De Nethezonen.

De Kring der XX.

Nut en Vermaak.

De Vlaamsche Vrienden.

Fraternitas.

d) *Symphoniemaatschappij* :

Het Muzikaal Verbond.

e) *Tooneelvereenigingen* :

De Jonge Tooneelliefhebbers.

De Ongeleerden.

De Tony'svrienden. Koninklijke maatschappij.

De tooneelafdeeling van den Katholieken Kring.

Rust Roest.

De Oud-leerlingenbond.

In den tooneelwedstrijd voor blijspelen te Schaarbeek uitgeschreven, verwierven de Tony'svrienden den Koninklijken eereprijs, terwijl de heer J. QUEECKERS, hun bestuurder, als beste speler een kunstvoorwerp, geschenk van Z. K. H. prins Albrecht bekwam. Op Maandag 8 Februari zijn meest al de sociëteiten der stad de overwinnaars aan de spoorhal gaan afhalen en hebben hen begeleid naar het stadhuis, waar zij door de regeering verwelkomd zijn geworden.

§ 3. Kunstonderscheidingen.

De heer BRABANDTS behaalde dit jaar bij het Koninklijk Conservatorium van Brussel den eersten prijs van fluit.

Volgens aloud gebruik werd hij plechtig door de kunstmaatschappijen onzer stad aan de statie afgehaald en naar het stadhuis gebracht, waar de primus door het gemeentebestuur verwelkomd en eene herinnering aangeboden werd.

Dezelfde onderscheiding viel ten deel aan den jongen heer VAN ROOY, die in het Koninklijk Conservatorium van Gent, in den hoogsten leergang, de eerste prijzen van piano en notenleer behaalde.

§ 4. Museum Wuyts-Van Campen.

De heer MAILLARD van Antwerpen is begonnen aan de herstelling van eenige schilderijen, die daaraan behoefte hadden. Dit werk zal jaarlijks voortgezet worden.

Verschillende voorwerpen zijn in den loop van het jaar aan onze oudheidkundige verzameling geschonken geweest.

Het Oudheidkundig Congres van Mechelen en de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, die in den loop van het jaar onze stad met een bezoek vereerden, toonden zich uitermate voldaan over de schikking en het belang onzer kunstverzamelingen.

§ 5. Onthulling van David's Standbeeld.

De onthulling van het gedenkteeken ter eere van onzen beoemden inboorling J. B. DAVID opgericht, heeft dit jaar met groote plechtigheid plaats gehad.

Het Davidsfonds, dat het initiatief dezer huldebetooging had genomen, heeft insgelijks de feesten ingericht, die twee dagen hebben geduurd en met de tegenwoordigheid van Z. E. den Kardinaal Aartsbisschop van Mechelen, van de heeren Ministers BEGEREM en SCHOLLAERT, van verscheidene Senators en Volksvertegenwoordigers, van den heer Gouverneur Baron Osy, van de Bestendige Deputatie, van afgevaardigden van de Hoogeschool van Leuven, van geleerde korpsen en Vlaamsche kringen vereerd zijn geweest.

Een honderdtal maatschappijen, met muziek, vlaggen en kenteekens, wachtten de hooge bezoekers aan de spoorhal af en trokken langs het stadhuis, waar deze plaats hadden genomen, naar de Kerkhofplaats, alwaar na de onthulling het gedenkteeken aan de stad werd afgestaan. Eene gelegenheidscantate, woorden

van den heer VERMEIREN, muziek van den heer VAN WASSENHOVEN, werd aldaar door honderden liefhebsters en liefhebbers, met begeleiding van orkest uitgevoerd.

Een feestmaal werd in den namiddag den heeren Ministers aangeboden en de eerste dag met eene tooneelvertooning door de tooneelafdeeling van den Katholieken Kring ter zale Vredenberg en eene algemeene verlichting der stad gesloten.

s' Anderendaags na eenen plechtigen dienst in de kerk en eene feestzitting op Vredenberg, in dewelke puike redenaars uit de verschillende gouwen van Vlaamsch Belgie zich lieten hooren, en na eene tweede feestmaal, door Z. E. den Kardinaal Aartsbisschop bijgewoond, eindigden de feestelijkheden met eene tweede uitvoering der cantate en eene schitterende verlichting der Kerkhofplaats.

Het gedenkteeken bestaat uit een bronzen standbeeld op arduinen voetstuk, te zamen ruim 8 meters hoog, met het enkele opschrift :

J. B. DAVID.

Het is het werk van eenen Lierenaar, den heer FR. DE VRIENDT, beeldhouwer te Borgerhout, en mag, zoo in opzicht van gelijkenis als van houding onvoorwaardelijk geprezen worden.

De vrij aanzienlijke onkosten van het gedenkteeken en van de onthullingsfeesten werden door toelagen der openbare besturen en van inschrijvingen van het Davidsfonds gedekt. Voor het monument is de stad voor 2500 fr. en voor de feestviering voor 1200 fr. tusschengekomen.

TWEEDE AFDEELING.

Stadsvolksboekerij.

Gedurende het afgelopen jaar werden 5145 boekdeelen in lezing gegeven te weten :

1896	October . . .	101
	November . . .	620
	December . . .	1305
1897	Januari . . .	1444
	Februari . . .	961
	Maart . . .	621
	April . . .	93
Samen		5145

Hetgeen op het vorig jaar eene vermeerdering uitmaakt van 465 werken.

Ziehier de aard der werken in lezing gegeven :

Ingebeelde- en reisverhalen . . .	3892
Geschiedenis en aardrijkskunde . . .	484
Verschillende werken . . .	769
Samen	5145

De boekery is aan vier Nederduitsche en twee Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over schoone kunsten, nijverheid, geschiedenis, enz. worden in het lokaal der boekery gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 68 werken in 80 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het Staatsbestuur geschonken . . .	46
Gekocht	22
Samen	68

Een aantal werken werden in den loop van het jaar ingebonden.

De besturende commissie houdt regelmatig maandelijks hare vergaderingen.

Wij zijn het Staatsbestuur en de provincie dankbaar voor de talrijke en belangrijke werken waarmede zij onze boekenverzameling verrijken. Er bevindt zich daar reeds een keus boekwerken van alle vakken die met vrucht geraadpleegd kunnen worden.

TITEL VII.

Gezondheidsleer en Openbare Gezondheid.

EERSTE AFDEELING.

Plaatselijke geneeskundige Commissie.

Wij hebben van de plaatselijke geneeskundige commissie het volgende verslag ontvangen :

Mijnheeren,

Wij zijn gelukkig u te mogen zeggen, dat onze stad van de pokken is bevrijd gebleven, zoowel als van andere besmettelijke ziekten, enkele gevallen van typhuskoorts, kinkhoest, mazelen en diphteritis daargelaten.

Overigens is de algemeene gezondheidstoestand zeer goed.

Gedurende het jaar 1896 heeft het koepokinentingscomiteit 375 kostelooze inenting en herinentingen gedaan.

De heer DE NIES, veearts, heeft de stad verlaten. De heer COOLS heeft zich als veearts hier komen vestigen.

Onze commissie is meermaals bijeengewees om een bezoek af te leggen in sommige woningen der Predikheerenlaan en der Karthuizersvest, en om de algemeene gezondheidsbelangen van de stad te bespreken.

§ 1. Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

Riolen op het Begijnhof.

De gemeenteraad in zitting van 11 Juli 1896 had het ontwerp goedgekeurd om de dicht bebouwde en bevolkte wijk « het Begijnhof » te voorzien van waterafleidingen, die er gansch aan ontbraken. Voor dit werk, geschat op fr. 11426,35, werden de gewone staatstoelagen voor gezondheidswerken gevraagd en bekomen, te weten, van een derde in de onkosten vast te stellen door de openbare aanbesteding. Deze had plaats den 20 Februari 1897 en de heer A. GOOVAERTS werd voor fr. 8920,00 als aannemer aangenomen. Deze werken, hierin begrepen eene schier volledige herkasseeing van het Begijnhof, zijn voltrokken.

Nieuwe boringen zijn zoo door bijzonderen, als door het Bestuur van Gast- en Godshuizen, met tusschenkomst der stad, gedaan geworden, om goed drinkbaar water in de Sint-Gummarusstraat en in den Kleinen Bril te ontdekken; zij hebben ongelukkiglijk geen goed gevolg opgeleverd.

In den loop van het jaar werden 10 woningen door waterafleidingen aan de stadsriolen verbonden.

§ 2. Keurdienst van het vleesch.

Het volgende getal dieren is van 1 September 1896 tot 1 September 1897 door de keurmeesters onderzocht geworden :

Ossen en stieren	461
Koeien	373
Veersen	343
Kalveren	831
Varkens	2221
Schapen	123
Geiten en pasgeboren kalveren	427
Paarden	222
Kalveren gekeurd op de Merkt	2060
Totaal	7061

Het overlijden van den heer BOGAERTS en het vertrek van den heer DE NIES, hebben ons genoodzaakt de inrichting van den keurdienst te wijzigen. (Zie Gemeenteverordeningen.)

DERDE AFDEELING.

§ 1. Onheilen en Rampen.

Buitengewone stortregens hebben op ons grondgebied nog al aanzienlijke schade aangericht.

Geene andere rampen van belang zijn in den loop van het jaar voorgekomen.

TITEL IX.

**Openbare Veiligheid,
Rechtswezen, Gevangenenissen.**

EERSTE AFDEELING.

Personeel.

Met de bespreking der begrooting is de jaarwedde der politieagenten als volgt geregeld :

Agenten van 1ste klas : fr. 970.

» » 2de » » 960.

» » 3de » » 900.

Daarenboven wordt er voor ieder eene som van honderd frank in de kledingsmassa gestort.

TWEEDE AFDEELING.

Verordeningen en Reglementen.

Zie hiervoren, blad. 27.

DERDE AFDEELING.

Aanhoudingen, Schelmstukken, Misdrijven
en Overtredingen.

Sedert den 1 September 1896 tot en met den 1 September 1897 zijn de volgende aanhoudingen, misdrijven en overtredingen bestatigd :

1.	Poging tot diefstal	3
2.	Eenvoudige diefstallen.	51
3.	Zware diefstallen	4
4.	Huisdiefte	2
5.	Vrijwillige slagen	38
6.	Slagen en kneuzingen.	44
7.	Brandrampen	6
8.	Aftruggelarij	4
9.	Smaadwoorden jegens de politie	22
10.	Misbruik van vrouwen	10
11.	Scheldwoorden	33
12.	Laster	21
13.	Aanslag op de zeden.	15
14.	Opstand tegen de agenten der openbare macht	4
15.	Schade aan onroerende goederen	2
16.	Braak aan afsluiting	13
17.	Landloopers	7
18.	Overtredingen op het sluiten der herbergen	17
19.	Overtredingen op het nachtedruisch	63
20.	Toevalliche drenkelingen	4
21.	Lichte mishandelingen.	8
22.	Banbreuk	1
23.	Jachtovertredingen	1
24.	Toevalliche dood	2
25.	Gevondene kinderen	0
26.	Openbare dronkenschap	62
27.	Verschillige overtredingen	114
Totaal		551

VIERDE AFDEELING.

Reispassen. — Werkmans- en
Dienstbodenboekjes.

In 1896 werden er 12 werkmansboekjes ingevolge de wettelijke voorschriften afgeleverd.

In het algemeen vergenoegen zich de belanghebbenden met politiegetuigschriften aan te vragen.

VIJFDE AFDEELING.

Maatregelen tegen brandgevaar.

Slechts onbeduidende brandrampen, die spoedig overwonnen zijn geweest, hebben zich in den loop van het jaar in onze stad veropenbaard.

TITEL X.

Burgerwacht, Militie, Bezetting.

EERSTE AFDEELING.

Burgerwacht, Krijgsdienst.

281 Jongelingen werden voor de nationale militie van het jaar 1897 ingeschreven.

87 Behoorden tot de uitgestelden der klassen 1894-95-96.

194 Waren nieuwe ingeschrevenen.

Het laagste nummer der loting was 88.

Het aandeel der te leveren manschappen voor het jaar 1897 beliep 48 man.

Het laatste geroepen nummer was 166.

Graad van onderwijs der nieuw ingeschreven lotelingen.

Zonder onderwijs	12
Kunnende alleenlijk lezen	3
Kunnende lezen en schrijven	173
Een hooger onderwijs dan de twee voorgaande graden genietende.	6
Totaal	194

De jaarlijksche *oogenschouw* of *revue* heeft regelmatig plaats voor den commandant van het militaire distrikt.

TWEDE AFDEELING.

§ 1. Bezetting. — Kazerneering.

Er is geene verandering toegebracht aan de samenstelling onzer bezetting.

De nieuwe kazerne buiten de Mechelpoort blijft onvoltooid en bijgevolg onvoltrokken.

§ 2. Militaire Inkwartieringen.

In den loop van 1896 heeft de stad 766 soldaten, maar geene officieren, bij de burgers moeten inkwartieren.

De militanen, voor de inlijving binnengeroepen, worden, in overeenkomst met de krijgsoverheid, in danszalen en andere groote lokalen geherbergd.

TITEL XI.

Openbare Belastingen.

EERSTE AFDEELING.

Grondlasten.

De kadastrale inkomst van de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad, beliep in 1896 fr. 833665.93

De opbrengst der grondlasten voor het dienstjaar 1896 in 1308 artikelen, bedroeg ten voordeele van den Staat, de somme van » 58356.45

In opcentiemen :

A. Ten voordeele der provincie »	6419.19
C. Ten voordeele der gemeente »	29761.70
Totaal »	94537.34

TWEEDE AFDEELING.

Personeele Belastingen.

§ 1. Getal Belastingsschuldigen.

De artikelen aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1896 werden gebracht, beloopt tot 2081.

§ 2. Beloop der rollen (personeel).

Hoofdsom fr. 48892.73

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat »	10572.01
B. Ten voordeele van de provincie »	7822.76
C. Ten voordeele der gemeente »	22490.43
D. Schattingskosten »	83.19
Totaal »	89868.39

DERDE AFDEELING.

Belastingen der Patenten.

§ 1. Getal en klasseering der Patentschuldigen.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1896 bevatten 1697 artikelen.

§ 2. Beloop der Rollen.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor
het dienstjaar in 1897 beloopt tot . . . fr. 17697.70

In opcentiemen :

A. Ten voordeele van den Staat	.	.	»	3539.99
B. Ten voordeele der provincie.	.	.	»	707.10
C. Ten voordeele der gemeente.	.	.	»	1944.52
Totaal	.	.	»	23889.31

VIERDE AFDEELING.

Provinciale Belastingen.

- 894 Houders van honden.
- 241 Verkoopers van sterke dranken.
- 49 » van tabak en cigaren.
- 274 Trapwielrijders.
- 15 Prachtpaarden.
- 18 Machienen.
- 282 Landbouwfonds.

De opbrengst der verschillende belastingen beloopt als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden	.	fr.	5600.00
» » op den verkoop van			
sterke dranken	.	»	6093.74
» » op den verkoop van			
tabak	.	»	1437.00
» » trapwielen	.	»	3650.00
» » prachtpaarden	.	»	300.00
» » machienen	.	»	553.00
» » landbouwfonds	{	stieren	» 28.97
		koeien	» 2197.91
		ossen	» 40.16
			19900.78

VIJFDE AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten, te onzer stede ingevorderd
gedurende het jaar 1896 beloopt tot . fr. 117431.52

ZESDE AFDEELING.

Stedelijke en provinciale Belastingen.

Niets te melden.

ZEVENDE AFDEELING.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche als provinciale, gedurende het jaar 1896, heeft tot 5 reklamen aanleiding gegeven, waarover het College zijn advies heeft moeten uiten.

TITEL XII.

Openbare Werken.

EERSTE AFDEELING.

§ 1. Groote en kleine Wegenis.

1° Vernieuwing van den steenweg van Lier op Berlaer.

De aanbesteding der volledige hernieuwing van dezen steenweg heeft plaats gehad op 12 October 1896. Zij werd aan den

heer Jos. DE GROOF toegewezen voor den prijs van 142680 fr., zijnde 8220 fr. beneden het begrootingcijfer. In deze uitgaaf is de Staat voor 13/30 en de provincie voor 10/30 tusschengekomen. Deze ruime toelagen werden verleend omdat deze steenweg in 1830, zonder tusschenkomst van Staat of provincie, op kosten der gemeente werd gelegd.

2° Werken aan den Antwerpschen steenweg en aan de IJzerenweglei.

Om voldoening te verschaffen aan herhaalde klachten der bewoners van den Antwerpschen steenweg over het gebrek van aflossing der waters ter plaats, heeft de bestendige Deputatie den heer provincialen ingenieur STRAS gelast met het opstellen van een algemeen plan voor het leggen van eene onderaardsche goot van aan de Arendbeek langs de provinciale baan en de IJzerenweglei, onder de spoorbaan, naar het afwateringskanaal. De provincie zou op hare kosten de baan gansch herkasieien, de stad de riolen en de stoepen, met tusschenkomst, voor de eerste, van het Staatsbestuur, uitvoeren.

De Raad heeft deze voorstellen in zijne zitting van 20 April 1897 aangenomen, alsmede de verdeeling der uitgaven berekend :

Voor de provincie op . . .	22500 fr.
Voor de riolen op . . .	16000 »
Voor de stoepen op . . .	2050 »
Samen	40550 fr.

De 3 September 1897 heeft de bestendige Deputatie voor de uitvoering dezer werken de soumissie van den heer G. DIERCKX, mits de som van fr. 35.993. aangenomen. Deze werken zijn bijna gansch voltrokken.

3° Verbetering der Landbouwwegen.

De wet van 29 Juni 1895 stelt een buitengewoon en tijdelijk fonds van 10 millioen fr. in voor de verbetering der buurt-

wegen van landelijk belang. Te dien einde is er tusschen de departementen van landbouw en openbare werken en van ijzerenwegen eene overeenkomst aangegaan, om kosteloos de materialen, dienende voor deze verbetering, te vervoeren.

Het College heeft van deze wet gebruik gemaakt, om ten titel van proefneming den weg n° 15 van het kaartboek der buurtwegen, genaamd den « Donkweg », in goeden staat te brengen.

Deze weg is op eene lengte van 1086 en eene breedte van 3 meters met eene laag van 20 centim. ijzerschuim en 10 centim. assche bedekt.

De kosten ervan beliepen op 2465.07 fr. en de uitslag er van schijnt tot nu toe zeer voldoende. 't Is jammer dat de Staat zijne tusschenkomst in de verbetering der buurtwegen voortaan aan zulke kostelijke voorwaarden onderwerpt, dat het stadsbestuur tijdelijk er moet van afzien met de voorgenomen verbeteringen van banen voort te gaan.

4° Binnenweg naar Kessel.

De onwil eens eigenaars heeft ons genoodzaakt tegen hem een geding tot onteigening voor openbaar nut in te spannen. Het onderzoek door experten heeft plaats gehad en wij verwachten eerstdaags de uitspraak der rechtbank.

§ 2. Gemeentewerken.

School op Lachenen.

In 1896 heeft de stad van het Bureel van Weldadigheid een plek grond groot 88 aren 70 centiares voor den prijs van 7000 fr. aangekocht, palende aan de steenwegen naar Mechelen en naar Linth om tegen dezen laatsten eene school op te richten.

De plannen, den 22 October daaropvolgende naar het hoo-

ger bestuur opgezonden, werden eerst na lange besprekingen den 25 Mei aangenomen.

Nieuwe onderhandelingen over de verzekering der tusschenkomst van den Staat zijn oorzaak geweest dat de openbare aanbesteding slechts op 11 September 1897 heeft kunnen plaats hebben. De soumissie van den heer G. LAENENS, om de werken mits den prijs van fr. 34⁵⁰⁰ fr. uit te voeren, werd door den Raad, in zitting van 13 September, aangenomen.

De plannen en de begrooting voor het leveren der meubelen, zijn thans aan de goedkeuring der hoogere overheid onderworpen.

TWEEDE AFDEELING.

Verandering van lijnrichting.

De stad is mits eene toelaag van 300 frank, met eenen eigenaar uit den Grooten Brul overeengekomen om zijne woning op de lijnrichting te brengen.

Eene nieuwe lijnrichting is bepaald voor de talrijke gebouwen die op de IJzerenweglei worden opgericht.

Eene overeenkomst met den heer A. VOLCKAERTS, heeft eene rechtmaking der Boomlaarstraat, bij middel van uitwisseling van grond, toegelaten.

DERDE AFDEELING.

Opening van nieuwe straten.

Geene.

VIERDE AFDEELING.

Herstelling en onderhoud der straten
en stadsgebouwen.

Al de stadsgebouwen worden goed onderhouden en de noodige herstellingen er aan toegebracht.

De Vischmarkt, de Brouwersvliet en de Wijngaertstraat zijn in den loop van het jaar geheel geherkasseid.

VIJFDE AFDEELING.

Vaarten en Rivieren.

De kwestie der gezondmaking der vlietjes en der bevaarbaarheid der Nethen blijft altoos hangende.

ZESDE AFDEELING.

Openbare Verlichting.

Tijdens het dienstjaar 1896 heeft de gasfabriek voortgebracht eene hoeveelheid van 194304 kub. met., tegen 185157 kub. met. in 1895, hetzij eene vermeerdering van 9147 kub. met., vermeerdering grootendeels voortkomende uit de uitbreiding der openbare verlichting.

De ontvangsten beliepen op	.	.	fr.	38685.64
De uitgaven	.	.	»	27131.99
			Overkchot	» 11553.65

Het beschikbaar kapitaal zoo in gelden als in koopwaren in magazijn, bedroeg 60289,89 fr.

De bekken in gebruik zijn ten getalle van 2095, waarvan 206 voor de openbare verlichting der straten.

Het getal der petroollantaarns op den buiten is met 7 vermeerderd.

ZEVENDE AFDEELING.

Hallen en Merkten.

De prijzen der granen worden wekelijks vastgesteld, volgens die welke in den handel en op de markt besteed worden. Ziehier die der laatste week van September 1897 per 100 kgr. :

Tarwe per 100 kil.	.	.	.	.	fr.	19,37
Rogge	»	.	.	.	»	13,56
Boekweit	»	.	.	.	»	14,66
Haver	»	.	.	.	»	15,37

Er is geene haver ter markt te koop gesteld noch verhandeld.

Op de wekelijksche botermarkt in kuipen, gedurende het jaar 1896, werden 66142 kilogr. boter verkocht aan den middelbaren prijs van 2,37 fr. den kilogr.

De markt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 6625 stuks en 1639 jonge geitjes.

Er werden 7132 verkens ter veiling aangeboden.

De vischmijn wordt goed voorzien : in het jaar 1896 waren er 403 mijnen, die eene bruto som van 16372,30 hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst der verschillende meet-, weeg-, loon- en plaatsgelden, beliep in het jaar 1896, als volgt :

Voor de botermarkt .	.	.	.	fr.	976,89
» kalverenmarkt	.	.	.	»	562,78
» dagelijksche markt.	.	.	.	»	6186,62
» kaai-, brug- en havenrechten	.	.	.	»	707,13
Totaal	»				8433,42

Op de paardenmarkt van 23 Februari 1897, Dinsdags vóór Vastenavond gehouden, werden 425 paarden te koop geboden, waarvan er nog al vele zijn verkocht.

Op die van 17 Juni 1897, H. Sacramentsdag, werden er 342 paarden aangebracht, waarvan er talrijke aan winstgevende prijzen verhandeld zijn geweest.

De twee paardenmarkten, de eerste Dinsdag vóór Vastenavond, de tweede op H. Sacramentsdag, mogen als gevestigd aanzien worden.

Op de maandelijksche veemerkt sedert de maand Juni 1896 geopend tot een September 1897 zijn er 1035 stuks vee van alle slach op de markt te koop aangeboden geweest, welke grootendeels zijn verkocht geworden.

De wijziging aan de verordening voor de toekenning der premiën laat eene grootere ontwikkeling voor de veemerkt verhopen.

ACHTSTE AFDEELING.

Bijzondere Gebouwen.

Toepassingen der reglementen op de politie op het bouwen.

In den loop van het jaar 1896 zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen op onbebouwde gronden.	42 huizen
Geheele herbouwingen van woningen .	9 »
Gedeeltelijke herstellingen . . .	35 »

Het getal toelatingen afgeleverd om onderaardsche goten in de stadswaterleiding te brengen, beloopt op 10.

TITEL VIII.

Nijverheid, Koophandel en Landbouw.

EERSTE AFDEELING.

Nijverheidsgestichten, Stoomwerktuigen, Onderzoeken de commodo en incommodo.

De volgende aanvragen van machtiging voor het uitoefenen van hinderlijke en ongezonde bedrijven, zijn in 1896 aan onderzoeken de commodo en incommodo onderworpen geweest :

Bakkersovens	6
Slachterijen	30 (1)
Smederijen	2
Stoommachienen	1
Bewaarplaats van petrol	1
Loodgiet- en keperslagerijen	1

TWEEDE AFDEELING.

Handel en Nijverheid.

Nijverheidsoptelling van 1896.

De Nijverheidsoptelling door koninklijk besluit van 22 Juli 1896 bevolen, begreep twee reeksen werkzaamheden, de eerste om de voorbereidende inlichtingen te verzamelen, de tweede voor de eigenlijke optelling.

(1) Hierin begrepen de vragen om bestaande slachterijen te mogen behouden.

De eerste zijn toevertrouwd geworden aan acht, de tweede aan vijf-en-twintig agenten.

De uitslagen der optelling zullen later door het Staatsbestuur uitgegeven worden, wij bepalen ons met te doen kennen dat er te Lier 915 bulletijns voor werkbazen en 2468 bulletijns voor werklieden ingevuld zijn moeten worden.

Bij koninklijk besluit van 21 Juli 1897 zijn er werkmansonderscheidingen van 2de klas verleend :

Aan de heeren BAETENS, G. A., schoenmaker, DIRICKX, W., metsersgast, PEETERS, metsersgast, SMANS, F., meester-brouwer.

DERDE AFDEELING.

Beweging der Scheepvaart.

Van 1 Januari 1896 tot 1 Januari 1897 werden er 320 schepen in onze stad ontlast, inhoudende 11000 tonnen. Hunne lading bestond uit :

Allerlei waren	17
Arduinsteen	1
Assche	1
Graan	57
Hooi	2
Kasseiën	5
Melas	3
Mosselen	62
Steen, pannen	134
Steenkolen	6
Visch en kaas.	5
Zand	24
Zout	3
Totaal	320

VIERDE AFDEELING.

Levensbehoeften. — Bevoorradingen.
Marktprijzen. — Middenprijs van het vleesch
en bijzondere eetwaren.

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch.	.	.	.	.	fr.	1.80
Koe- en vaarzenvleesch	.	.	.	.	»	1.60
Kalfsvleesch	.	.	.	.	»	1.80
Schapenvleesch	.	.	.	.	»	2.00
Varkenvleesch	.	.	.	.	»	1.60
Spek	.	.	.	.	»	1.40

VIJFDE AFDEELING.

L a n d b o u w .

§ 1. Landbouwoptelling.

Voor de landbouwoptelling, door het koninklijk besluit van 4 October 1895 in uitvoering der wet van 11 September te voren bevolen, werden 953 bulletijns geleverd en ingevuld voor goederen onder Lier gelegen en 31 voor goederen bewonnen door inwoners dezer stad.

Het geheel der bewonnen landen beloopt voor Lier tot 2583 hectaren; daarenboven hebben pachters van Lier nog 48 hectaren 71 aren elders in gebruik.

§ 2. Ringen der dieren.

Een der maatregelen waar tegen de meeste vooringenomenheid was opgewekt, was het ringen der runddieren, in uitvoering van het koninklijk besluit van 15 Juli 1896 bevolen.

De toepassing van dezen maatregel, waarvan men het groote nut heeft moeten doen begrijpen, heeft geene moeite geleden. Geen enkele landbouwer heeft er zich tegen verzet en 2850 rund-dieren zijn op het grondgebied van Lier geringd geworden.

§ 3. Provinciaal Landbouwfonds.

Aan landbouwers deelmakende van het provinciaal landbouwfonds, zijn van September 1896 tot September 1897 fr. 2399,44 uitbetaald geweest als schadeloosstelling voor afgemaakte beesten.

§ 4. Prijskampen.

Met de Sint-Gummarusfeesten van 1896 had de *Maatschappij van het Noorden* eenen wedstrijd voor paarden en vee ingericht, op denwelken merkwaardige voortbrengsels ten toon werden gesteld. De uitreiking der prijzen had plaats met Lierekermis op het stadhuis.

Voor de aanstaande gemeentefeesten heeft de Maatschappij van Tuin- en Landbouw talrijke prijzen voor voortbrengsels van landbouw, moes- ooft- en bloementeel uitgeleefd.

De maatschappij *Dodonæa* ijvert voort om door voordrachten en uitdeelingen van planten de bloemenliefhebberij te verspreiden. Tot hetzelfde doel opende zij den 26 en den 27 September in de stadsmeisjesschool eene tentoonstelling met prijzen voor werklieden en kinderen.

ZESDE AFDEELING.

Openbaar Vervoer.

§ 1. IJzerenwegen.

De beweging in onze statie neemt voortdurend toe, zoo wat het getal treinen als dit van het vervoer van reizigers en koopwaren betreft.

§ 2. Buurtspoorwegen.

1° *Lijn Antwerpen-Oostmalle-Lier.*

De lijn Antwerpen-Oostmalle-Lier, hebbende eene lengte van 2795 kilometers, bracht op in 1895 fr. 124277,16, en in 1896 fr. 134601,03, dus 10223,07 meer dan het vorige jaar.

De winst onzer stad belooft op 164,08 voor de lijn Santhoven-Broechem-Lier, en op 21,31 voor de verlenging Santhoven-Oostmalle.

2° *Lijn Boom-Mechelen-Duffel-Lier.*

De stad heeft hare 90 jaarrentitels voor deze lijn onder-teekend. Mededingen over den exploitatiedienst zijn oorzaak dat de lijn Rumpst-Antwerpen achterwege blijft.

3° *Lijn Lier-Putte-Werchter en Mechelen-Tremeloo.*

Eene vergadering der afgevaardigden van de belanghebbende gemeenten, den 24 Mei te Mechelen gehouden, is overeengekomen twee lijnen aan te vragen, die aan de behoeften dier streek zouden beantwoorden. De eerste zou uitgaan van Lier om over Konings-Hoyckt, Putte, Schrieck en Tremeloo zich te Werchter met de lijn Brussel-Haecht naar Aarschot te verbinden. De tweede zou van Mechelen over Bonheyden en Keerbergen zich bij de eerste lijn te Tremeloo aansluiten.

De studie dezer lijnen is door de belanghebbende gemeenten aangevraagd bij de Nationale Maatschappij van buurtwegen en hare tusschenkomst in de studiekosten gestemd.

§ 3. Telefoon.

Een hulptelefoonnet in verbinding met de hulpbureelen Boom en Cappellen wordt thans in onze stad gelegd en zal eerlang voor het publiek geopend zijn.

*Het tegenwoordig verslag, vastgesteld in zitting van het
Collegie van Burgemeester en Schepenen, den 2 October 1897,
is aan den Gemeenteraad, in zijne openbare en verplichtende
zitting van 4 October daaropvolgende, voorgelegd geworden.*

Het College van Burgemeester en Schepenen,

BIJ BEVEL :

De Secretaris,

A. H. ROËLL.

De Burgemeester,

FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL.

TITEL I. — *Bevolking.*

	BLADZ.
1 ^e Afdeeling. — Staat der bevolking	7
2 ^e Afdeeling. — Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaan- nemingen, wettigingen van 1895-1896	8
3 ^e Afdeeling. — § 1. Staat van overlijden volgens ouderdom	9
§ 2. Inburgering	11
4 ^e Afdeeling. — § 1. Verandering van woning.	11
§ 2. Registers der bevolking	11

TITEL II. — *Gemeentebestuur.*

1 ^e Afdeeling. — Gemeenteraad	12
2 ^e Afdeeling. — College van burgemeester en schepenen	18
3 ^e Afdeeling. — § 1. Personeel en inrichting der bureelen	19
§ 2. Stedelijk archief	19
4 ^e Afdeeling. — § 1. Kiezerslijsten	20
§ 2. Verkiezingen	21
§ 3. Lijsten der kiesbaren voor den Senaat en der gezworenen	21
5 ^e Afdeeling. — Beweging der bestuurlijke zaken	21
6 ^e Afdeeling. — Gemeentegoederen	22
A. Aankoopen	22
B. Verkoopen	22
C. Verwisselingen	22
7 ^e Afdeeling. — Betwiste zaken	22
8 ^e Afdeeling. — Gemeenteverordeningen	23

TITEL III. — *Geldwezen der gemeente.*

1 ^e Afdeeling. — Gewone en buitengewone uitgaven	29
A. Gewone	29
B. Buitengewone	30

2 ^e Afdeeling. — Buitengewone ontvangsten.		
1 ^e	Hoofdstuk	30
2 ^e	Hoofdstuk. — Allerlei ontvangsten	30
3 ^e	» Regelingen	30
Gewone ontvangsten.		
1 ^e	Hoofdstuk. — Belastingen	31
2 ^e	» Inkomsten van goederen en kapitalen	31
3 ^e	» Verschillende opbrengsten	31
4 ^e	» Inkomsten en toelagen voor het onderwijs	32
5 ^e	» Ontvangsten voor orde	32
Buurtwegen. — Onderhoud. — Bijzonder fonds rekening voor het dienstjaar 1896		32
Rekenplichtigheid. — Begrootingsstaat		33

TITEL IV. — *Instellingen van weldadigheid.*

1 ^e Afdeeling. — Bureel van weldadigheid.		
A.	Bestuur (personeel)	33
B.	Roerende- en onroerende goederen	33
C.	Giften en legaten	34
D.	Aankoop, verkooping en verwisseling van eigendommen	34
E.	Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	34
F.	Rekendienst	34
G.	Statistiek der behoefte	35
H.	Uitdeelingen in geld en in natuur, uitgereikt in 1896	35
I.	Betwiste zaken	36
2 ^e Afdeeling. — Gast- en Godshuizen.		
A.	Bestuur (personeel)	36
B.	Roerende en onroerende goederen	36
C.	Giften en legaten	37
D.	Aankoop, verkooping en verwisseling van eigendommen	37
E.	Afleg en wederaanleg van kapitalen	38
F.	Rekendienst	38
G.	Gast-, Gods- en Weezenhuizen	38
H.	Betwiste zaken	39
3 ^e Afdeeling. — Berg van bermhertigheid.		
§ 1.	Bestuur	39
§ 2.	Begrootingsstaat en rekeningen	39

§ 3. Werkzaamheden	40
Rekening van het magazijn. — Beweging van het magazijn	40
Bewerking.	41
4 ^e Afdeeling. — Maatschappijen van onderlingen bijstand	42
Onderscheidingen.	44
5 ^e Afdeeling. — Geneeskundige dienst	44
6 ^e Afdeeling. — § 1. Bijzondere liefdadigheidsverenigingen en tentoonstellingen	44
§ 2. Winterbus	45

TITEL V. — *Katholieke eeredienst.*

1 ^e Afdeeling. — Kerk van den H. Gummarus.	
§ 1. Geestelijkheid	45
§ 2. Kerk	45
§ 3. Bestuur	46
§ 4. Rekeningen.	46
§ 5. Giften en legaten.	47
§ 6. Afstand van grond	47
2 ^e Afdeeling. — Kerkfabriek St Margaretha	
§ 1. Personeel	47
§ 2. Giften en legaten.	47
§ 3. Rekendienst	48
3 ^e Afdeeling. — Kerkfabriek St Joseph, Lisp.	
§ 1. Bestuur	48
§ 2. Giften en legaten	48
§ 3. Rekendienst	48

TITEL VI. — *Openbaar onderwijs.*

1 ^e Afdeeling. — Lager onderwijs	49
§ 1. Dagscholen	50
§ 2. Bewaarscholen	51
§ 3. Scholen voor volwassenen	51
§ 4. Prijskampen	51
§ 5. Normaalschool	52
2 ^e Afdeeling. — Middelbaar onderwijs.	
§ 1. Bestuur	52
§ 2. Staats middelbare jongensschool	52
§ 3. Staats middelbare meisjesschool	53
§ 4. Sint-Gummarus'-College	53

3 ^e Afdeeling. — Belastingen der patenten.	
§ 1. Getal en klasseering der patentschuldigen	68
§ 2. Beloop der rollen	68
4 ^e Afdeeling. — Provinciale belastingen	68
5 ^e Afdeeling. — Accijnsen	69
6 ^e Afdeeling. — Stedelijke en provinciale belastingen	69
7 ^e Afdeeling. — Ontlastingen	69

TITEL XII. — *Openbare werken.*

1 ^e Afdeeling. — § 1. Groote en kleine wegenis	69
§ 2. Gemeentewerken	71
2 ^e Afdeeling. — Verandering van lijnrichting	72
3 ^e Afdeeling. — Opening van nieuwe straten	72
4 ^e Afdeeling. — Herstelling en onderhoud der straten en stadsgebouwen	73
5 ^e Afdeeling. — Vaarten en rivieren	73
6 ^e Afdeeling. — Openbare verlichting	73
7 ^e Afdeeling. — Hallen en merkten	74
8 ^e Afdeeling. — Bijzondere gebouwen, toepassingen der reglementen op de politie op het bouwen	75

TITEL XIII. — *Nijverheid, koophandel en landbouw.*

1 ^e Afdeeling. — Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen, onderzoeken de commodo en incommodo	76
2 ^e Afdeeling. — Handel en nijverheid	76
3 ^e Afdeeling. — Beweging der scheepvaart	77
4 ^e Afdeeling. — Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren.	78
5 ^e Afdeeling. — Landbouw.	
§ 1. Landbouwoptelling	78
§ 2. Ringen der dieren	78
§ 3. Provinciaal landbouwfonds	79
§ 4. Prijskampen	79
6 ^e Afdeeling. — Openbaar vervoer.	
§ 1. IJzerenwegen	79
§ 2. Buurtspoorwegen	80
§ 3. Telefoon	80